

Brassói Lapok

Ara 5 lei

Ara 5 lei

Vasárnap

1932 * április 24

Főszerkesztő

Szele Béla dr.

95. szám

XXXVIII. évfolyam

Ara 5 lei

Bankett

(h. gy.) A lelkes és hálás pártívek lakomát rendeztek a vezérek tiszteletére. Fényes banketten ünnepelték a miniszterelnököt és a pénzügyminisztert, akik őket — s hitük szerint az országot is — szerencsésen eljuttatták az ígért földjére.

Az időt, amit erre a finom étellel és italokkal fűszerezett vacsorára választottak, nem találjuk valami különösen alkalmasnak. Odakünn a munkanélküliek, a rokkantak, a hadiözvegyek és árvák, a nyugdíjasok, a tanítók, akik immár éheznek, furesának találhatják, hogy erre és sok más hasonló gyönyörűségre telik, miattuk a betevő falatért vergődnek, áhi-toznak.

Jorga miniszterelnök ur azt mondja, hogy soha kormány nem volt olyan nehéz helyzetben mint az övé. Ez relatív dolog, de elismerjük, hogy súlyos viszonyok között, sőt súlyos viszonyok miatt került hatalomra. De ezzel a nehéz helyzettel szemben teremtet-e valami olyan lehetőséget, ha már alkotást nem, mely az országot kijuttatja a válságból vagy legalább a reményességét adja meg egy közeli kedvező kibontakozáshoz?

Ellenkezőleg. Azt mondták, hogy egyetlen kormány alatt az ország nem volt súlyosabb helyzetben, mint a mostani alatt, melyet ünnepelnek. Ha százszázalékosan nem is az oka ennek, a felelősséget bizonyos mértékig viselnie kell, sokkal inkább, mint a pohárköszöntők megszólalását. Ezek elhangzanak, és a milliók nyomora, keserve tovább zug, vádol és sürgős orvoslást követeli a bajok végtelen sokaságának.

Előbb az éhezéseket elégítsék ki, aztán jöjjön a hála ünnepe pástétommal, pezsgővel, pohárköszöntővel.

Jobbra, vagy balra

(h. gy.) A koncentráció terve még egyre kisért. Az összefoglaló és összefogó kormány terve, amiben mint a szerb gulyásban benne lenne minden, liberális, néppárti, caranista, jorgai, cuzista, talán még zsidó és kisebbségi is. Elvégre, ha már összefogás, összefoglalás, hát legyen az az.

Sokan kételkednek a koncentrációs kormány sikerében. Azt hiszik, hogy ami összekerül, mindjárt szét is megy. Az ambíciók és érdekek forrása szétveti a pohárcsot. A feladatok is olyan súlyosak, és sokfélék, hogy ilyen találmányra összeverődött társaság le nem bírhatja őket.

Ez az aggodalom jogos. A román parlament összetétele ma is, koncentráció esetén is, tökéletlen és természetellenes. Nincsenek határozott irányú és karakterű pártok. Ha betesszük egy kalapba a képviselők neveit és összevesszük, nem lesz tarkább konglomerátum, mint a mai osztályozott képviselők és szenátorok képe. A nemzetiparasztpártban van szélső jobbra és balra, a liberálisoknál makacs konzervatív és labilis szociális szemlélet. Akármelyiket bármikor kiemelheted a pártjából és behelyezheted más pártba, sem az ember, sem a párt nem lett más. Nincs elvi, programmbeli különbség közöttük. Ami elválasztja őket, az a hatalom, a párturalom, a személyi érvényesülés szempontja, ami egyesítheti, az a faj és hazaféltség gondja, de elvi, iránybeli különbség nélkül.

A jövő útja és feladata a pártok elvek szerint való kialakulása: progresszív és konzervatív. Demokrácia és reakció. Minden pártból mindenki a maga helyén, a meggyőződése szerint jobbra vagy balra. Legyen közöttük harc, eszmék, elvek harca. De tudjuk meg, hogy kik és miért harcolnak s tudja meg minden polgár, hogy a köz javáért hová csatlakozzék.

Egész Európa beszünteti a háborús adósságok fizetését, amíg el nem dől a jóvátételi probléma

Vereséget szenvedett a francia álláspont a leszerelési konferencián

Genf, április hó 22.

Az újabb genfi jelentések a leghatározottabban leszögezik, hogy a dunai államok ügyében a négy európai hatalom, Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország megbízottai szombaton mindenképpen megkezdik a londonban félbeszakított tárgyalások folytatását.

Minden jel arra vall azonban, hogy MacDonald angol miniszterelnök sokáig nem maradhat Genfben és szombaton már nem is vehet részt a négyhatalmi konferencia ülésén.

Szembaja, amelyet a viharos időben megtett párisi repülőút aggasztóan fokozott, annyira súlyos lett, hogy sürgősen vissza kell térnie Londonba. Az angol delegáció már intézkedett is aziránt, hogy Londonból gyorsjáratú katonai repülőgépet küldjenek MacDonalddal, aki pénteken délután elmondja beszédét a leszerelési konferencián s azután nyomban visszarepül az angol fővárosba.

London, április 22

A Daily Express szenzációs hírt közöl washingtoni jelentés alapján, amely elárulja, hogy

az európai államok valóban tervbe vették az Amerikával szemben fennálló háborús adósságok törlesztésének ideiglenes beszüntetését.

A londoni lap jelentése a következőket tartalmazza:

Stimson amerikai külügyminiszter csütörtökön délután telefonon felhívta a washingtoni Fehér Házat és közölte Hoover elnökkel, hogy

az európai államok nem hajlandók a háborús adósságok tekintetében semmiféle kötelezettséget vállalni, amíg Lausanneban nem zajlik le a jóvátételi konferencia,

miután fizetéseiket csak abban a mértékben akarják teljesíteni, amilyen mértékben megszabják majd a német jóvátételi kötelezettségeket.

Genf, április hó 22.

A leszerelési konferencia csütörtöki ülésén izgalmas vita fejlődött ki a minőségi szerinti leszerelés problémája körül. Kanada és Norvégia delegátusa az angol javaslat mellett foglalt állást, míg Paul Boncour velük szemben azt igyeke-

zett bizonyítani, hogy a nagy támadó fegyverek kiküszöbölése nem nyújt garanciát és ha a Népszövetség nem rendelkezik fegyverek haderők fölött, a béke egész műve illuzórikussá válik.

Délután megjelent az ülésen Brüning német kancellár, majd valamivel később a szembaja miatt megkínzott MacDonald alakja is feltűnt a teremben. A delegátusok között igen nagy izgalmat okozott az a körülmény, hogy

MacDonald feltűnési szívélyességgel üdvözölte Brüning kancellárt, majd a német delegáció mögött foglalt helyet.

Paul Boncour után Gibson amerikai delegátus szólalt fel s kormánya nevében is

követelte a nagy támadó fegyverek kiküszöbölését.

Az ülés egész lefolyásából ismét arra lehetett következtetni, hogy Franciaország még jobban elszigetelődött a maga javaslataival és álláspontjával, amelyek a fokozatos leszerelést akarják keresztülvinni népszövetségi hadsereg felállításával és a biztonság elvének teljes épségbentartásával.

Belügyminiszter, vagy miniszterelnök?

Goga a kormánypárt favoritja

Központi takarékoskodás az előfeltétele az állami pénzügyek rendezésének
Munkába álltak a francia finanszszakértők

Bukarest, április 22.

A kormánypárt bankettel ünnepelte a parlament bezárását. Csütörtökön este főleg Jorga és Argetoianu tisztelői népes számban vonultak fel, hogy a kormány két oszlopát hosszú és lelkes beszédekkel méltassák, dicsérjék. A hangulat kitűnő volt, amilyen a „jól végzett munka” utáni hangulat szokott lenni.

Itt vannak a francia szakértők.

Politikai körökben úgy hiszik, hogy a kormány nagy nyugalma és elégedettsége nem csupán a nyári szünet beálltával magyarázható. Komolyabb oka az, hogy végre

megérkeztek Bukarestbe azok a francia pénzügyi szakértők, akik Románia pénzügyi szanálásáról tárgyalnak

s akik már ezekkel a tárgyalásokkal is alá tudják támasztani, sőt már alá is támasztották a kormány helyzetét. Addig ugyanis, amíg ezek a reménykeltő tárgyalások folynak, — függetlenül attól, hogy milyen eredményűk, vagy eredménytelenségűk lesz, — a kormánynak maradnia kell.

A régi ismerős, Roger Anboin már néhány nappal ezelőtt megérkezett és megkezdte az előzetes tárgyalásokat Argetoianuval. Pénteken reggel aztán Bukarestbe jött a legújabb francia pénzügyi szakértő, Guy Tard, aki Anboin-nel nyomban nekilát az államkincstár és a Nemzeti Bank mérlegének elkészítéséhez.

Charles Rist érkezését a jövő hét első

napjaira várják. A tárgyalásokat előkészítő munkák állítólag csak néhány napot vesznek igénybe. Aztán megindulnak az érdemi tárgyalások, előbb Bukarestben, majd Párisban. Bukarestben arról lesz szó, hogy

az állam milyen garanciákat nyújthat az új kölcsönre, illetve: milyen új monopóliumot ad át a franciáknak?

De van az örömben öröme is...

Igaz, hogy „stabilizálódott” helyzetéért árat kell fizetnie a kormánynak, vagy helyesebben a kormánypártnak. Az ország pénzügyi helyzete nagyon rossz, tartani kell attól, hogy a francia szakértőktől elkészített mérleg aggasztóan kedvezőtlen lesz.

A költségvetésben előirányzott bevételek alig 50 százalékban folynak be.

Már pedig a költségvetési egyensúly előfeltétele minden újabb kölcsöntárgyalásnak.

A parlamenti időszak utolsó napjaiban a liberálisok javaslatot nyújtottak be két minisztérium és egy csomó államtitkárság eltörlésére. Ezt a javaslatot sikerült kirostálni a tárgyalásra kerülő törvényjavaslatok közül, teljesen megfojtani azonban nem lehetett. Benfentes helyekről kiszivárgó hírek szerint

a kormány engedni készül az ellenzéki nyomásnak s miután most már parlament nincs, királyi dekrétummal szünteti meg azokat a minisztériumokat és

államtitkárságokat, amiket erre a célra a liberálisok pécéztek ki.

Ugyanakkor szabályozni fogják azt is, hogy az egyes miniszterek hány kabinetfőnököt tarthatnak. Előfordult ugyanis az, hogy

egyetlen miniszter 11 kabinetfőnököt tartott, természetesen valamennyit az államkincstár téhére.

Hát ennek most vége lesz. Egy csomó kormánypárti benfentes „állástalanul”. Ennyi áldozatot meghozhat a párt azért, hogy továbbra is kormányon maradjasson.

Goga a király előtt...

A nemzeti agrárpárt vezére, Goga Octavian pénteken délután négy órára kihallgatást kapott az uralkodótól. Goga kihallgatása elé nemcsak a saját pártívei, de a többi pártok is nagy érdeklődéssel néznek, mert egyre inkább erősödik az a feltevés, hogy

az uralkodó Gogát készíti elő a kormányzás átvételére

arra az esetre, ha a jelenlegi kormánynak mennie kell.

Beavatottak más információja szerint, Goga még a Jorga-kormányban elfoglalta a belügyminiszteri széket és vele egyidejűleg tárcához jut a napokban pártjához csatlakozott Vasilescu-Valean. A konverzió előadója is. Ugy tudják, hogy a kormány szakértő-jellegét most cseréli fel politikai színezettel.

Iria: MIKES IMRE

Egy zseniális »kalandor« a XX. században

Ugy látszik, teljesen egyedül állok az-
al a véleményemmel, hogy Kreuger Ivár
nem szélhámos.

Ez a különvéleményem, amellyel szem-
beszéltem a világ összes sajtóorgánumai-
nak, sőt saját lapomnak álláspontja is,
e nagy elszigeteltségében nevétséges kül-
öncöknek látszik. Már is arra kell
kérnem önt, hogy legyessék kegyes és szen-
teljen néhány perc figyelmét mondani-
valóimnak. Ugyanis lehet, hogy minden-
ki más téved és éppen nekem van igaz-
zam.

Ilyesmi számtalanszor előfordult már
az emberiség történetében. A sok kinal-
kozó eset közül azonban, hogy vissza ne
éljek türelmével, egyedül a Galileiét em-
lítem meg, amelyet bizonyára ön is is-
mer. A földgömből van szó, amelyről
még ma is oly régen úgy a világi, mint
az egyházi álláspont azt tartotta, hogy
egy helyen áll és körülötte mozog az összes
többi égitest. Egyedül Galilei vallotta ez
utalatos golyóbsírt, azt, hogy „éppur si
mouce...”, azaz juszit is forog.

Erre kinevették, de mivel csökönyösen
kitartott hite mellett, később meg is ki-
nozták, elítélték és börtönbe csukták. Vé-
gül teljes részvétlenség mellett hunyta
örök álmra szeméit s istenkáromlónak
tekintvén, még a kutya sem kísértette ki
utolsó útjára. Ugyis bolond volt az isten-
adta, mondták, még jó, hogy elköltö-
zött.

Utólag már tudjuk, hogy zseni volt s
neki egyedül volt igaza, míg mindenki
más tévedett.

Lehet tehát, hogy jelenleg is mindenki
téved és nekem van igazam, aki azt erő-
sitem, hogy Kreuger Ivár nem a XX. szá-
zad legelvetemedettebb szélhámosa, ha-
nem zseniális szellem és drámai hős.

Ritka, klasszikus egyéniség, szívészorí-
tó tragédiával.

A pillanat, sajnos, nem alkalmas arra,
hogy ezt a védőbeszédet elmondjam.

Ugyanis a berlini Ullstein-féle távirati
ügynökség, amelynek világsszerte nagy
a hítele, éppen ma kürtölte szét azt a
szenzációt, hogy Kreuger nem ölte meg
magát, hanem álnéven és hamis utlevél-
vel Szumatrába szökött ki.

Ennek a hírek vajmi kevés lehet az
alapja. Hiszen Kreuger négy héttel ez-
előtt szabályszerűen szíven lölte magát
és a párisi szállodában, ahol a holttestét
megtalálták, százan is felismerték az ön-
gyilkost. A krematóriumban elégetés
előtt megismétlődött a halottszemle. Te-
hát kétség sem férhet hozzá, hogy a gyu-
fakirály, aki — míg élt — a világ leg-
gazdagabb emberének látszott, jelenleg
már a másvilágon hűsül, vagy izzad.

Sajnos, az afféle misztikumnak, mint
amilyent az Ullstein-ügynökség utnak
indított, nagy a keletje. Ha valami ér-
dekesebb egyéniségről van szó, a tömeg
azonnal hajlandó vizionálni. Így volt ez
Orth János esetében is, akiről még ma
is azt tartja a közhit, hogy él. Hasouló-
képpen Rudolf trónörökös halálát sem
akarta a közvélemény évtizedeken át tu-
domásul venni. Sőt Petőfivel kapcsolat-
ban még ezelőtt 20–30 évvel is rengete-
gen kétségbevonták azt, hogy a nagy
költő valóban elesett a segesvári csata-
térén. Szegedi diákkoromban ezrek es-
küdték rá, hogy Patai Pista bácsi, egy
félköttyű, versfaragó agastyán nem mas,
mint a halhatatlan poéta.

Igy van ez Kreuger Ivárral is, akiről
— ámbár lelkeinek földi köntöséből már
csak legfeljebb másfélkiló hamu lehet
fel — Ullsteinék híradása után soha sen-
ki el nem hiszi többé, hogy tényleg meg-
tért Ábrahám ösatyánk kebelébe. Eddig
azt mondták róla, hogy oráclan szélhá-
mos volt ez az Ivár, de legalább volt
annyi becsület benne, hogy végül levonja
a konzekvenciákat és szíven lölte magát.
Ezután azt fogják mondani, hogy ilyen
pimasz kalandor se volt több a világon,
mint ez az Ivár... milliárdokat sikkasz-
tott el tőlünk s a végén még Szumatrá-
ban költi el félvér nőkre és telivér lovak-
ra a mi verejtékes filléreinket.

A pillanat tehát védőbeszédnek elmon-
dására pszichológiailag a lehető legkedve-
zőtlenebb.

Kreuger Ivár a legzseniálisabb takti-
kusok közé tartozott.

Már a karrier, amit befutott, az is szé-
dítő és páratlan. Mint egy középszerű
svéd gyufaüzem tulajdonosa kezdte és

mint a világ gyufatermelésének korlát-
lan egyeduralkodója végezte. Azonban
nem egyszerű üzletember volt, aki csu-
pán terjeszkedni és keresni akart, ha-
nem igazi Napoleon, messzemenő álmok-
kal és tettekkel.

Napoleon előbb megverte az ellenséges
seregeket, azután újjáalakította Európa
térképét. Országokat szabdalta szét és ra-
gasztotta össze.

Kreuger előbb megölte a konkurren-
ciát, azután megvásárolta a politikai erő-
ket.

Napoleon katonákkal dolgozott. Kreu-
ger arannyal.

Napoleonnak is mindegy volt, hogyan
rohan végig ragyogó pályáján. Előbb vé-

resen elverte a császárpártiak ellenforra-
dalmát, azután önmagát kiáltatta ki csá-
szárnak.

Kreugernek is mindegy. Titkos pénz-
ügyi összeköttetései voltak Hitlerrel, a
középpel és a baloldallal egyaránt. Bár-
melyik kerekedjék is felül, biztosította
magát.

Bonaparte hadserege látta a piramisok-
at és Moszkva falait.

Kreuger Tökéje látta Délafrikát és az
Északi Jeges Tengert.

Husz évig dolgozott s ezalatt kiépítet-
te az egész világot behálózó befolyáskö-
rét. Most következett volna a győzelem
kiaknázása.

Ekkor vett egy revolvert és szívenlőtte
magát.

Erre átvizsgálták a számadásait, kisü-
tötték róla, hogy ezermilliók hamisításo-
kat követett el, szélhámos volt, lopott és
csalt. Egyetlen pillanat alatt megingott
az egész művésziesen felépített koncern,
szinte összeroskad a svéd valuta, világ-
sszerte tőzsdekrach tört ki, ezernyi és tíz-
ezernyi egzisztencia omlott össze.

Bámulsatos az emberek korlátoltsága!
Eldörren egy revolver és erre vak ré-
mületükben és tehetségtelenségükben le-
rombolják a kapitálista rend egyik leg-
csudálatosabb erődítményét.

Egyetlen ember, Kreuger Ivár elegen-
dő volt arra, hogy ezt a kolosszális épít-
ményt felrakja és igazgassa. Nagy mű-
vész volt és így tudta, hogy vannak ará-
nyok, amelyek már erősebbek, mint ma-
ga a pénz. Egy vállalat, mely harminc
országban félmillió embert dolgoztat,
már nem rendelkezhetik elegendő tőké-
vel. Az ilyen monstruózus üzemet már a
szellem tartja fent. A bizalom, az ügyes-
kedés, a szilárdságba vetett hit, az egyén
zsenije.

Ha ez elhal, a gigász összeroskad. Mint
ahogy Stinnes esetében is történt. Ha
még 20 évig él, vállalatja husz esztendőig
uralkodik és fejlődik. De miután benne
közponosult isszonyu üzemenek lelke,
halála után a rettentő fellegrárat szét-
fujta a szél.

Az emberek ostobán kutattak a papi-
rok között. Ah, mondták a féreg ki-
csinységével, itt is hiányzik 160 millió
márka. Oh, emitt is 250 millió. Aha, hi-
szén ez család.

Ugyanez ismétlődött Kreuger Ivár ese-
tében.

Nekiestek a számadásainak és felfe-
dezték a differenciákat. Az apró, fölé-
nyes, zseniális sakkhúzásokat. Néhány
száz millió hamis kötvényt, értékpapírt,
rendelkezvényt, csekkeket.

Ami csak azért volt hamis, mert Ivár

unta a valóságban is megerősíteni őket.
Tisztában volt az azzal, hogy a gyufa-
császárság nem azon áll, vagy bukik,
hogy Olaszországgal létrejön-e a szerző-
dés, hanem azon, hogy az emberek elhi-
szik-e, hogy létrejött.

Elhitték neki.
Ebből a hiedelemből ötszáz ezer ember-
nek kenyeret adott.

Olasz papirokat hamisított és ezzel
győzött.

Mint ahogy Napoleon Moszkva előtt,
földbetűzött karókra katonasípkákat tett
és ezzel megkergette a muszka ármádát.

★

Napoleon szerette Jozefinát, de eldob-
ta magától, mert nem illett be számadá-
saiba.

Kreuger egy sokkal jelentéktlenebb
nőt szeretett, mint amilyen Jozefina volt.
De nem tudta eldobni.

A császár hidegebb és szenvedélytele-
nebb volt. Nyert.

Kreuger beleőrült az asszonyba. Ves-
zett.

Egy közhivatalnok felesége volt. Ivár,
a zseni el akarta választani az urától,
hogy magához vegye. A nő ellenállott.

A rendkívüli szellem, aki mindent le-
birt, hetenként kétszer eszelősként ro-
hant Berlinbe. Egy nap beállított a férj-
hez.

— Én a világ leggazdagabb embere va-
gyok, — mondotta. — Mindent elértem,
amit pénzügyileg lehet. Most jön a poli-
tikai ostrom. Mindent elérhetek, ami el-
érhető. Államok vannak a kezemben.
Emberek, akik tízmilliók tömegeket moz-
gatnak. E földön a legnagyobb hatalom
vagyok és leszek...

— Nos, uram? — kérdezte csudálkoz-
va a tisztviselő.

— Ön egy szegény hivatalnok. Senki
és semmi.

— Valóban...

— Ime, itt vannak az irataim. Vegye.
Az öné minden vagyonommal és hatal-
mammal együtt.

— Miért?

— Ön átadja nekem az ön iratait. Az
állást. A havi 180 márkás fizetését. A
házbéradósságát. A foltozott cipőjét. A
névtelenségét. A rangtalanságát. A nincs-
telenségét. És a... és a...

— És a...?

— És a feleségét...

A hivatalnok felállott, az ajtó felé ran-
tatott a kezével és meghajította magát.

Kreuger felült a repülőgépre, szobát
bérelt egy párisi szállodában és szíven-
lőtte magát.

★

Apró emberké, akik szellemének kör-
mepiszkával sem érnek fel, akik még el-
képzelni sem tudják stratégiájának nagy-
vonalúságát, akik nem is sejtik, hol
akart kikötni terveinek csudálatos torpe-
dórombolója, kutatnak az iratok között
és azt mondják, szélhámos.

Bagatell sakkhúzásokat vesznek észre
és rásütik a kalandor bélyegét.

Egy zseniális agy huszesztendő alko-
tására, mely csak ezután teljesedett vol-
na ki igazán, azt mondják, kártyavár.

Mely pedig milyen grandezzával állott
és uralkodott, amíg élt a kapitány.

S hogy omlik most össze, amikor tíz-
ezer ostoba támogatja és védelmezi és
tisztítja és civilizálja és purifikálja.

A nagy holttesten jól lakmároznak a
férgek.

A nemzet nem lehet öngyilkos,

— mondta Korányi magyar pénzügyminiszter
az új költségvetés vitájában

Egy német képviselő elismerte Magyarország multbeli és jelenlegi
kisebbségi politikájának a szabadságát

Nem veszélyezteti a pengő szilárdságát a kincstári jegyek kibocsátása

Budapest, április 22

A magyar képviselőházban tegnap dél-
előtti rendkívüli éles vita folyt le a költ-
ségvetés körül. Friedrich István nagyobb
beszédet tartott, amelyben támadta Ko-
rányi pénzügyminiszter, valamint elődje
politikáját. Különösen kifogásolta, hogy
a pénzügyminiszter kincstári váltókkal
akar a költségvetésből bizonyos deficite-
ket eltüntetni. Ezután a külföldi kölcsö-
nöket sérelmezte, amelyeket, szerinte
könnyelműen vettek fel és elpazaroltak.
Végül kifejtette ama meggyőződését,
hogy a kibontakozás útja a szomszédál-
lamokkal való megegyezés.

Korányi Frigyes báró pénzügyminis-
ter hosszabb beszédben reflektált Fried-
rich támadására. Mindenekelőtt kijelen-
tette, hogy

nem kincstári váltókról, hanem kincs-
tári jegyekről van szó, amelyeket
már békében is kibocsátottak.

Ez nem okozhat inflációt, amint Fried-
rich állítja. A kormány mindent elkövet,
hogy az inflációt elkerülje, ezért kellett
annvira leszállítani a költségvetést is. A
külföldi kölcsönök szintén azért kellettek
hogy az inflációt megszüntessék, amit an-
nakidején más uton nem lehetett volna.

— Akár lesz nemzeti koncentráció,
akár nem — hangoztatta Korányi — gaz-
dasági téren az összes tényezőknek össze
kell fogniuk, hogy a veszélyt elkerüljük.
— Kér mindenkit, aki tájékozatlanul és
kis felkészültséggel beszél ezekről a dol-
gokról, hogy

a súlyos helyzetben ne rontsa a nemzet
hitélt, mert az emberek idegesek,
nyugtalanok.

A külföld véleményénél jelenleg sokkal

fontosabb, hogy itthon helyreállítsuk a
gazdasági élet nyugalmát.

— Ha a magánember gazdasági bajba
kerül — fejezte be beszédét Korányi —
öngyilkos lesz, vagy rendbejön, de a
nemzet nem lehet öngyilkos. A nemzet
gazdasági talpraállásától függ Magyar-
ország léte.

A Ház délutáni ülésén feltűnést keltett
Klein Antal tolnamegyei német képviselő
felszólalása.

Klein hangsúlyozta, hogy mint német-
ajku, a legnagyobb elismeréssel adózik
Magyarország kisebbségi politikájáért.

Sajnos, Ausztria és Németország nem vi-
szonozzák azokat a barátságos szolgálá-
tokat, amelyeket Magyarország a háboru-
ban rájuk pazarolt.

Kiemelte továbbá, Klein, hogy
Magyarországon a legmagasabb álláso-
kat érthették el az idegenajkuk.

és hogy ebben az országban soha nem le-
hetett kisebbségi elnyomásról beszélni.

Megoldódott a jugoszláv kormányválság

Belgrád, április hó 22

A napok óta tartó jugoszláv kormány-
válság megoldódott. Sibenik és Preka
horvát miniszterek, akik amint ismeretes,
megtagadták a kormány nemzeti prokla-
mációjának aláírását, távoztak a kabi-
netből. Tárcájukat most Skrlj és Po-
gacsnik ugyancsak horvátok, vállalták.
Az előbbi a népjóléti, az utóbbi építés-
ügyi miniszter lett.

Asíra (Apolló) Mozgó

BRASSÓ.
Telefon 546.

Ma pénteken utoljára

„A millió“

a legnagyobb francia rendező remekműve

Szombat és vasárnap délelőtt nagy matinéelőadások.

Április 23-ától fut az „UFA“ nagy filmslágere:

„Kémszolgálat“

Főszerepben: Brigitte Helm, Willy Fritsch, Oskar Homolka, Theodor Loos, Karl Ludwig Diehl.
Rendező: Gustav Ucicky. Telefon 564. — Helyárak: 15, 20, 25, 30 és 35 Lei.

Ujabb ezer bányászt fenyeget a kenyértelenség Lupényban

A bányatársulat a bérleszállítási kísérletek után be akar zárni két nagy tárnát

Déva, április 22.

A lupényi bányamunkások igen fontos gyűlést tartottak a napokban a Munkás Otthon helyiségeiben. Mihaila Péter kerületi titkár számolt be azokról a harcokról, amelyeket február és április hónapokban kellett megvívnia a munkás-ságnak, a bányagazgatósággal.

Az érvényben levő kollektív szerződés folyó évi július 1-ig szabályozza a munkabér-járandóságokat. Ennek ellenére az igazgatóság úgy február, mint április hónapokban kísérletet tett a szerződés-szerinti járandóságok husz százalékkal való csökkentésére.

A munkás szervezetek vezetőségének

ellenállásán megtört ez a kísérlet, most azonban attól lehet és kell tartani, hogy amit a munkásság megnyert a réven, kétszeresen kell visszaadni a vámon.

A bányatársulat ugyanis látva azt, hogy a szervezetek vezetősége mereven ragaszkodik a kollektív szerződésben lefektetett bérjárandóságokhoz, az egységesen ellenálló munkásfront ellen olyan hadjáratot készített elő, amivel vagy lefegyverez minden ellenállást, vagy tűz és víz közé szorítja és teljes pusztulásra ítéli a bányászok nagy részét.

A terv szerint, ha már nem lehet bér-redukcióval csökkenteni a rezsiköltségeket, úgy a társulat a „Karolina” bányát

Két fegyverből félnapon át lövöldözött Nagyváradon egy suszter, aki beleőrült az éhezésbe

Rendőrcsapat sem bírta az öngyilkossá lett munkanélkülivel

Nagyvárad, április 22.

A nyomor és nélkülözés Demokles-kardja ott lebeg mindnyájunk feje fölött s nem is jó arra gondolni, hogy ha lesújt, milyen borzalmas tragédiák termelődnek ki a sivar és egyhangú életben.

Az alábbiakban feljegyzett rémhírtörtéris Nagyvárad egyik külvárosában, a Nil-gesz-telepen történt, ahol

a többhónapos nélkülözés és a 10 napos kényszerű éhezés egy jobb sorsra érdemes iparosnak elvette az eszét és tébolyba kergette,

amelynek pillanatnyi rohama majdnem végzetes tömeggyilkosságot okozott.

Csütörtökön délután Petrican Mihály 28 éves cipész, aki a Nilgesz-telepen lakik, 5 óra felé artikulátlán kiáltásokkal rohant ki az utcára. Kezében két Mannlicher-fegyvert szorongatott.

Hirtelen vállához emelte az egyik fegyvert és a járőrekre lövöldözni kezdett.

Mindenki sietve menekült kapuk és kerítések mögé. A lövöldözések zajára kiváncsiá lett emberek az össze-vissza lövöldöző Petrican láttára kerülő úton szaladtak az állomási rendőrségre s jelentést tettek az esetről. Egy szakasz rendőr futólépésben vonult ki a Nilgesz-telepre, hogy ártalmatlanná tegye a veszedelmes embert.

Ez azonban nem ment olyan egyszerűen, mint gondolták. Petrican ugyanis a rendőrök felszólítását meg sem hallva, fejük fordította a fegyverre és több lövést adott le a rendőrökre is.

Azután lassan hátrált és folytonos tüzelés közben bemenekült házába, majd felmászott a padlásra és onnan folytatta a lövöldözést a rendőrökre és a kíváncsiakra. Háza tetejéről leverte a cserepeket s anyilásokon, mint valami lőréseken, hol erre, hol arra dugta ki a Mannlicher csővét és adott le egy-egy lövést.

A golyók csak Taró János rendőrt találtak el s a szerencsétlen embert fején sebesítették meg súlyosan. Egyébként a céltalan lövöldözés senkiben sem tett kárt.

Petrican Mihály egészen éjfélig lövöldözött a házat körül fogni akaró rendőrökre.

Ekkor — úgy látszik — kifáradt és abbahagyta az eszeveszett tüzelést. Ezt a pillanatot használták fel a rendőrök, akik kaput-ajtót betörve hatoltak be Petrican lakásába. A padlásra azonban elkésve érkeztek, mert

Petrican közben fejéhez illesztette a Mannlicher csővét és agyonlőtte magát.

A rendőrök ezután átkutatták a padlást és megállapították, hogy Petrican zsebei-ben még összesen 60 éleslőlet volt. Azt is sikerült tisztázni, hogy

délután óta 90 lövést adott le, részben még az utcán, részben pedig a padlásról.

A halott ember zsebében találtak egy levelet is, amely a Nilgesz-telep izgalmas

délutánjának és éjszakájának rejtélyét megoldotta.

„Nem tudok tovább élni, nem bírom már az éhezést, — írta két nappal ezelőtt kelt levelében a szerencsétlen ember. — Attól félek, hogy az éhség elveszi az eszemet.”

Petrican Mihály borzalmas előérzete tehát valóra is vált. Az izgalmas tüzharc elcsendesedése után megkezdett kihallgatások során tisztázták, hogy Petrican Mihály

egy éve munkanélküli volt s a tél folyamán a városi népkonyháról táplálkozott.

Ott azonban már hetekkel ezelőtt be-

Mindennemű

Rheuma-tikus

teljesen bezárja, az „Ilona” bányában pedig a 13—15 és 18-as szinteken teszi meg ugyanezt. Ha ez bekövetkezik, úgy hamarosan többszáz munkás kezéből hull ki ismét a kalapács és több, mint ezer emberrel növekszik a niucstelenek, az éhezők tábora.

A Zsilvölgyében a bánya nagyhatalom, sőt ennél is több: élet és halál ura. Megvannak az eszközei ahhoz, hogy a föld ölébe rejtett fekete gyémántot is kiaknázza, de megvan ahhoz is, hogy a föld öléből turó vakondokat, bármelyik pillanatban a munka abbahagyására kényszeríthesse. Beszédes példa erre: Vulkán! Sok száz milliót ölték ott is a föld ölébe és adott pillanatban szemrebbenés nélkül hantolták el a kincseket.

Félős, hogy Lupény is Vulkán sorsára jut.

fájdalmaknál, kőszvény, idegzsába és hasonló megbetegedéseknél, valamint spanyolnáthánál a Togal-tabletták biztosan és gyorsan hatnak. Több, mint 6000 orvosi vélemény, köztük sok, kiváló orvostanároktól és kórházakból. Szinte meglepő eredmények, olyan esetekben is, mikor semmiféle más gyógyszer nem használt. Egy kísérlet meg fogja győzni Minden gyógyszerárban Lei 52.

Togal

Egy szerb földművest szétlőtt egy gránát

Belgrád, április 22

Lazarevác közelében a mezőn a földművesek öt borzalmasan összeroncsolt férfitöltetést s közelükben pedig gránátzilánkokat találtak. A vizsgálat megállapításai szerint az öt paraszt gránátot talált szántás közben s mikor piszkálni kezdték, a gránát felrobbant, valamennyiüket darabokra szaggatva.

Kikötőt hódít magának a kínai vörös hadsereg

Sanghaj, április hó 22.

Ismeretes, hogy Kína belsejében, Kanton körül, nagyjából harminc szovjet működik, amely állandóan harcol Csan-Kai-Sek nankingi központi uralma ellen. Most arról érkeznek hírek, hogy

ez a kínai vörös hadsereg megindult a tengerpart felé és minden pillanatban várható, hogy Amoy kikötőt is elfoglalja.

A kínai szovjetcsapatok több helységben visszaverték a kormánycsapatokat, amelyek Amoy kikötőt is kénytelenek fokozatosan kiűriteni.

Két angol cirkáló ma megjelent az amoyi kikötő előtt, hogy védje a városkában élő angol alattvalók érdekeit.

Meghiúsul a sanghai fegyverszünet.

A tokiói Shimbun-Rengo távirati iroda jelentése szerint Yoshisava japán külügyminiszter nyilatkozott és elfogadhatatlannak nyilvánította azokat a javaslatokat, amelyeket a japán-kínai konfliktus kivizsgálására küldött népszövetségi bizottság tett a sanghaji fegyverszünet érdekében. A Népszövetség kiküldöttjei — mondotta Yoshisava — sanghaji tapasztalataik alapján meggyőződhetnek arról, hogy a japán álláspont százszázalékosan helyes. Mindazonáltal még mindig van remény arra, hogy a fegyverszüneti tárgyalásokat folytassák és megegyezésre jussanak.

Szent György-napján is nyitva tarthatnak az üzletek

Bukarest, április hó 22.

A munkügyi minisztérium ma rendeletet adott ki arra, hogy a közelgő ünnepek idejére az üzletek záróráját szabályozza. A rendelet szerint április 23-án, szombaton, Szent György napján a súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel az üzletek nyitva tarthatnak. Dolgozhatnak Szent György napján a fodrászműhelyek is, amelyek a román hűvét másodnapján délig szintén nyitva tarthatnak. Ezzel szemben kötelesek munkásaiknak 25-én és május 3-án délután pihenőt adni.

Irtózatos tüzkatasztrófa egy japán tartományban

Tokió, április 22.

A japán fővárosból érkező jelentések szerint Omyia tartományban irtózatos tüzkatasztrófa pusztított. A jelentések adatai szerint azt mondják, hogy a lángok 1330 épületet hamvasztottak el.

Számos emberélet is áldozatul esett a borzalmas lángtengerben. A kár óriási, de egyelőre közelebbi adatok hiányoznak a tüzvész pusztításairól.

Álarcos baditátamadás Marseilleben

A revolveres banditák lelőttek három rendőrt

Marseille, április 22.

Az egyik marseillei főkapitánysághoz az éjszaka folyamán négy álarcos bandita hatolt be. A pöstitával alkalmazottai veszélyeket adtak le a rendőrség számára s a rendőrök hamarosan ki is vonultak a baditátamadás színhelyére. Az álarcos rablók revolvertűzzel fogadták a rendőroket s közülük hármat lelőttek. A tüzharcban azonban az egyik bandita is megsebesült s így nem tudott idejében elmenekülni. Az elfogott bandita olasz származású. Büntetéséről minden felvilágosítást megtagadt.

Tárgyalás alatt beomlott a törvényszéki terem menyezete

Tizenöt halott, rengeteg sebesült

Róma, április hó 22.

Megdöbbentő tömegszerencsétlenség történt Bastia olasz városkában, amelynek törvényszéki terme egy tárgyalás folyamata alatt összeomlott és a leszakadó menyezet az összes jelenlevőket maga alá temette.

A katasztrófa bekövetkezése pillanatában éppen az egyik ügyvéd mondotta el védőbeszédét. Hirtelen óriási dőrejt hallatszott, a terem cement- és vakolat-hullám borította el és pár pillanat múlva halottak és sebesültek feküdtek a padlón a rájuk omlott törmelések alatt.

Azonnal értesítették a tűzoltókat és a mentőket, akik összesen tizenöt halottat hoztak felszínre, közöttük Bianchi és Colombini ügyvédek holttestét. A többi áldozatok főleg a tanúk sorából kerültek ki. Súlyosan megsebesült a városka polgármestere és alügyésze is, akik szintén kihallgatásukra vártak.

A romok eltakarítására katonaságot is kirendeltek, mert attól tartanak, hogy még több halott van.

A katasztrófa okának megállapítására megindult a vizsgálat.

Véres uccai harc Newyorkban

A munkanélküliek a városháza előtt megütköztek a rendőrséggel

Newyork, április 22.

Pénteken délelőtt izgalmas közelharc játszódott le a newyorki városháza előtt a tüntető kommunista munkások és a rendőrségi osztagok között. Körülbelül 5000 főnyi tömeg vonult fel a Tamanny Hall városháza elé és tüntetett Jimmy Walker polgármester ellen. A menet élén vörös zászlókat és „Jimmy sört akar — mi kenyert!” felirású táblákat vittek.

A tömeg kihallgatást kért a főpolgármestertől, ez azonban nem fogadta a küldöttséget. Erre a tüntetők kísérletet tet-

tek arra, hogy benyomuljanak a városházára. A rendőrség ekkor közbe lépett s rohammal igyekezett a zavargó tömeget eltávolítani.

A kommunista tüntetők azonban ellentállottak és a rendőrök közé tüzeltek mire a karhatalom is sortűzzel válaszolt.

A rövid ideig tartó tüzharcban végre is a rendőrség győzött és a városháza környékét megtisztította a tüntetőktől. Az izgalmas túsában azonban 25 ember megsebesült. A rendőrség a tüntetők közül több embert letartóztatott.

Aradi Viktort 12 évi fegyházra ítélték

Silber mérnököt felmentették

Bukarest, április 22

Ma délelőtt a bukaresti hadbírószámban elhangzott az utolsó szó abban a nagy port felkavaró perben, amely mint az Aradi-féle kémkedési per vált ismeretessé.

A per valamennyi vádlottja felett rég kimondták már az ítéletet és a csaknem kivétel nélkül hosszú büntetéssel sújtott elítéltek már a különböző fegy-

házak lakói.

Csaknem egy teljes heti tárgyalás után a hadbírószámban tegnap este hirdette ki verdiktjét, amellyel Aradi Viktort tizenkét évi fegyházra és 1 millió lej kártérítés megfizetésére ítélték, míg Silber mérnököt az ellene emelt vád és annak következményei alól felmentették.

Aradi így ezúttal 3 évvel kapott kevesebb büntetést, mint az első tárgyaláson.

Hitler ádázan döngeti Berlin kapuit

Vasárnap dől el a porosz demokrácia sorsa

Berlin, április 22.

Április 24-én, vasárnap meucnek végleg Poroszországban, Bajorországban, Hamburgban, Anhaltban és Württembergben a tartományi gyűlések választásai. Ezek közül egy a német belpolitika, mint Németország világpolitikai orientációja szempontjából a porosz Landtag választásait sorsdöntő jelentőségűeknek kell felfognunk.

Aki figyelemmel kísérte a németországi elnökválasztás fordulatát és most a porosz választások előestéjén a német politikai helyzet esélyeit le akarja mérni, annak mindenképp azt kell megállapítani, hogy

mindaz, ami az elnökválasztási küzdelem során történt, csak udvariassági vetélkedés volt ahhoz a kétségbeesett és végsőig menő harchoz képest, ami most Poroszország s közönsége a német birodalom belpolitikai hegemoniájáért lezajlik a vasárnapi választásokon.

A birodalmi elnökválasztás első és második menete között eltelt egy hónapi időköz alatt a német baloldali pártok alban a rózsaszínű reményben ringatóztak, hogy Hitler a második menetben megsemmisítő kudarcot fog vallani. Am ez nem így történt. Hatalmas csalódást okozott az a tény, hogy a horogkeresztesek vezére a második menetben több mint 2 millióval több szavazatot kapott, mint az elsőben. Itt derült ki, hogy Hitler népszerűsége nem is érthetetlen és titkoszavak módjára, hanem a német belpolitika adottságainál fogva hatalmasan megerősödött.

tartani lehet attól, hogy a porosz választásokon olyan győzelmet arat, hogy megadja a kegyelemdíjást nemcsak a jelenlegi szociáldemokrácia po-

rosz kormányának, hanem a Brüning-kabinetnek is.

MILYENEK AZ ESÉLYEK?

Nem érdektelen tehát, ha számbaveszünk Hitler erőviszonyait a birodalmi elnökválasztás második meneténél eredményei alapján és képet igyekezzünk formálni arról, hogy a vasárnapi választásokon milyen esélyei lehetnek?

Hitler április 10-én Poroszországban az összes szavazatok 37,1 százalékát szerezte meg Hindenburg 51 és a kommunista Thälmann 11 százalékos szavazatarányával szemben. A jelenlegi porosz parlamentben összesen csak 7 nemzeti szocialista képviselő foglal helyet s mostani szavazatai alapján 164 mandátumra tarthat igényt az új Landtagban, amelynek az 50.000-es osztószám alapján körülbelül 450 képviselője lesz.

Az az egy bizonyosnak látszik, hogy az elnökválasztás második menetében Hindenburg tábornagnak nem a weimari koalíció alapján álló centrum-pártok, hanem

az elnök személyi pártsza szerezte meg az 51 százalékos többséget,

de azóta a helyzet annyira megváltozott, hogy most a centrum és baloldali pártok a Landtag választásain még egyszer nem igen tudják a győzelmet kiverekedni. Ennek okait az alábbiakban meg fogjuk vizsgálni.

Az elnökválasztáson ugyanis több jobboldali párt szavazott Hindenburgra. Ezeknek magatartása a porosz választásokon már nem kétséges. De ettől függetlenül, az illentli Hitlerék járara a lehet, hogy a porosz szociáldemokraták a legutóbbi időkben olyan hatalmi kilengéseket engedtek meg maguknak, amelyek a német társadalomban érezhetően jobbrtolódást vontak maguk után.

„Ügyvezető miniszterelnök”

Az első ilyen cselekedet az ugynevezett porosz Geschaeftsordnung megváltoztatása volt. Poroszországnak eddig az volt a helyzete, hogy a miniszterelnököt a Landtag választotta meg abszolút többséggel, de, ha egyik jelölt sem kapott abszolút többséget, akkor még egy választást kellett tartani a két legerősebb jelölt között. Miután a kommunisták minden ilyen választáson föltétlenül a saját jelöltjükre szavaztak, egészen bizonyos, hogy az új porosz Landtag legálabbis a pótválasztáson jobboldali miniszterelnököt választott volna. Ha ez a miniszterelnök nem is birta volna a Landtag többségének bizalmát, azért, mint ügyvezető miniszterelnök, minden újabb választásig hivatalában maradhatott volna, amikor egy újabb pótválasztáson megint csak őt választották volna meg. A weimari pártok látva ezt, a Landtag utolsó ülésén megváltoztatták a Geschaeftsordnungot és eltörölték a pótválasztás intézményét.

A helyzet tehát most az, hogy Otto Braun miniszterelnök az új porosz Landtagban a választáson meg fog bukni, illetve egyik jelölt sem fogja megkapni az abszolút többséget, — hacsak a jobboldali pártok között létre nem jön egy új koalíció —, de ennek dacára miniszterelnök marad, mint „ügyvezető miniszterelnök”. Mondanunk sem kell, hogy ennek a Geschaeftsordnungnak a megváltoztatása a legbiztosabb és legigazgatalnabb diktatúrát jelenti, amely ellen Németországnak, ugyszólván, valamennyi pártja egyértelműen tiltakozik. Amellett kétélű fegyver ez, mert ha a jobboldal mégis többségre jut, akkor ezt a diktatórikus intézkedést az ő számukra bonosították meg a szociáldemokraták — mint ahogy a birodalmi elnöknek is azért a letak olyan nagy hatalmat a kezébe a weimari alkotmányban, mert azt hitték, hogy a német köztársaság elnöke csak

szociáldemokrata lehet...

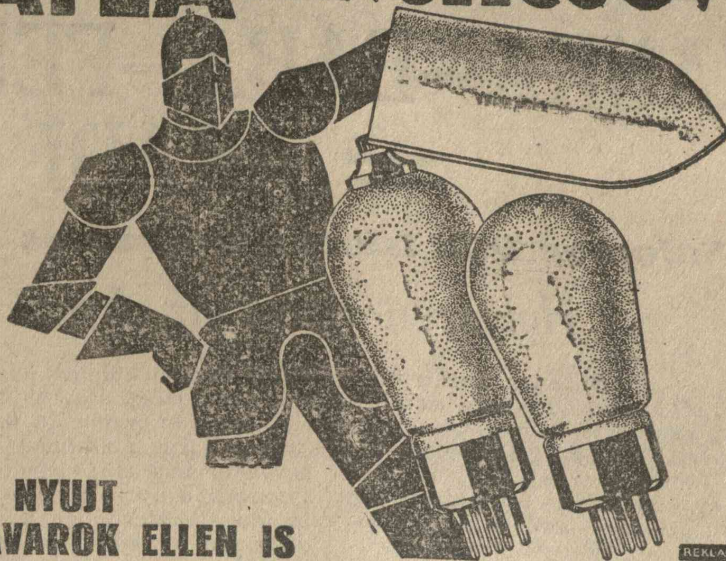
A második nagy belpolitikai baklövésnek látszó megmondolatlanság az volt, hogy a birodalmi kormány feloszlatta a nemzeti szocialista párt rohamosztagait. Ez a lépés mindenesetre arra is jó volt, s ezt a lehetőséget a német jobboldal hőszégesen ki is aknáztta, hogy

üldözötték és elnyomottak szerepébe állítsa be Hitler és táborát.

Lehet, hogy valóban szükség volt a rohamcsapatok feloszlására, de annyi bizonyos, hogy ezzel éppen a birodalmi kormány font mártírtörliát a Hitler fejére

s megteremtette a hangulati lehetőségét annak, hogy az összes jobboldali német pártok egyetlen nagy koalícióban egyesüljenek.

VATEA PÁNCÉLCSÖVEK

VÉDELMEZT NYUJT
KÜLSŐ ZAVAROK ELLEN IS

Ujromániai fiók: Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 14.

Sőt még azt sem lehet kizártnak tekinteni, hogy a centrumnak magának is be kell lépnie ebbe a jobboldali koalícióba, amellyel évek hosszú során keresztül farkasszemet nézett.

Szó volt arról, hogy a porosz választásokat elhalasszák. Erre azonban nem kerülhet sor, mert egyrészt Hindenburg elnököt köti az ígérete, másfelől pedig minden időhaladék Hitlerék javára billentheti az erők mérlegét.

A vasárnapi választások eredménye tehát nem közömbös a német birodalom

belső élete szempontjából, de különösen fontos külpolitikai szempontból. Mert ha Hitlerék és a mögötte felsorakozott német jobboldal arat győzelmet a porosz választásokon, ez azt is jelenti, hogy új szellemi vezető tovább az egész birodalom ügyeit s ez a körülmény a legvéresebb sorsfordulatot jelentheti akkor, amikor Európa összes illetékes államférfiai Gensben és különböző nemzetközi konferenciákon a leszerelés, jóvátétel és a dunai államok gazdasági blokkjának kérdéseiben megoldást keresnek.

Paraszt-zendülés Nagyszokondon

A szatmármegyei falu lakossága megutamlotta a csendőroket, megszállta egy falvát és visszazavarta a zálogtárgyait

Szatmár, április 22.

A szatmármegyei Nagyszokond község határában fekvő erdőseget tegnap elfoglalták a falu parasztjai. A sző szoros értelmében, elfoglalták. Szekereikkel, lovaikkal és szarvasmarháikkal egyetemben megszállták az erdőt és onnan nem akartak kimenni.

Szükségük van az erdőre, — mondják a szokondi parasztok. Az életük árán is megvédik és megtartják.

Az erdő-harc Nagyszokond községben azért tört ki, mert a parasztok hosszabb idő óta fát lopnak a nagyszokondi erdőből, amelynek az Industria Hurex nevű iparvállalat a tulajdonosa. Valahányszor az erdőőrök rajtacsípték a fatolvajokat, mindannyiszor megzavarták őket. A parasztok azért összehusztak és megállapodtak abban, hogy az erdőt erőszakkal elfoglalják.

Tegnap délelőtt Alb Ilie és Lipoveni Ioan nagyszokondi gazdák vezetésével a fél falu nekivágott az erdőnek és abba szekerekkel és lovakkal behatolt.

A csendőrség azonnal kiszállt az erdőbe és felszólította a gazdákat, hogy hagyják el az erdőt, mert az az iparvállalat tulajdona és így abban semmi joguk sincs.

A parasztok nem engedelmessétek, hanem vasvillákkal, firkosbotokkal és fejszékkel visszavonulásra kényszerítették a karhatalmat, amely a tulajdono láttán tényleg vissza is vonult és telefon útján segítséget kért a szatmári csendőrszáhad parancsnokától.

A telefonjelentések szerint az átmeneti „győzelemtől” vérszemet kaptak a „bonfoglalók” és kitértek az erdőből. Egy

nagy csapat birtokos délután ellepte a falut és behatolt az Industria Hurex irodájába és onnan visszavette mindazokat a zálogtárgyakat, amelyeket az erdőőrök hónapok óta azoktól a parasztoktól szedtek el, akik az erdőben jártak és fát loptak.

A zendülők a visszaszerzett zálogokkal újból visszamentek az erdőbe és ott harcra készen várják, hogy a szatmári csendőrmegerősítés megérkezzen. A nagyszokondiak el vannak készülve arra, hogy a szatmári csendőrszakkasszal is felveszik a harcot, viszont a szatmári csendőrszakkasszal azzal a parancsal ment ki Nagyszokondra, hogy az erdőt minden áron vissza kell foglalnia.

Ha a nagyszokondiak nem térnek észre, holnapra vér folyik a messzi vidék elhagyott erdejében.

Szocik és nácik véres közelharca egy osztrák községben

Egy halott, több sebesült

Bécs, április hó 22.

Csütörtökön délután Liebing községben az ottani nemzeti szocialisták gyűlést akartak tartani, amiről tudomást szereztek a szociáldemokraták. A gyűléstermet a szociáldemokraták egy adott pillanatban megrohanták, miáltal valóságos közelharc fejlődött ki a két párt emberei között. Az összeütközésnek egy halott és több súlyosan sebesült áldozata van.

Brassó

MODERN MOZGÓ

Telefon 518

PREMIER!

Ma PÉNTEKEN és holnap SZOMBATON UTOLJÁRA

Német énekes, táncos tiroli vigiáték:

Sör-ünnepély

(BOCKBIERFEST)

Főszerepben H. A. SCHLETOW, IDA WÜST

Előjáték: Micki Haus

Vasárnap a szezon legnagyobb Szuperslagere:

Molnár Ferenc

halhatatlan világhírű színműve:

LILION

Ma, PÉNTEKTŐL kezdve, minden előadáson személyesen fellép partnerével együtt:

MAUGUNDO

megsebezhetetlen lánygyógyító fakir bűvészes előadással.

Matiné:

Szombat d. e. 11-1-ig: DIE NACKTE WARHEIT

Szombat d. u. 3-5-ig: SONTAG DES LEBENS Camilla Horn és Oskar Marion-nal.

Vasárnap d. e. 11-1-ig:

„OLYMPIA”

Molnár Ferenc nagyszerű színműve MORRIS GREGG-zal.

MINDEN MATINÉ előadáson szeméyesen fellép: MAUGUNDO lánygyógyító fakir!

Bűnös, vagy ártatlan?

ARANKA—BABA—FERDINAND—EUGEN = ARADI VIKTOR

Salamon Pált ismét a titokzatos No. 10 kiléte felől vallatták

Helyszíni riport az Aradi—Silber tárgyalásról

Bukarest, április 22.

A nagy, zöld rabszállító-kocsi megáll a hadbírósi épület előtt. Negyven csendőrkörülveszi. Először Aradi Viktor lép ki belőle. Kétrét görnyed, hogy a kocsi alacsony ajtaján kiférjen. Ugyanazt az elnyűtt, furcsa daróc-szöttes kabátot viseli, amelyet még elfogatása előtt is hordott. Hóna alatt csomó írás, úgy látszik, az elmúlt éjszakát ott kint, a vacaresti fegyházban, arra használta fel, hogy felkészüljön a mai tárgyalási napra. Kalapot nem visel. Elfogulatlan, biztos léptekkel indul meg a bejárat felé. Nyolc feltűzött szuronyos csendőr közrefogja és...

Következik a második jelenet. Szín: a hadbírósi tárgyaló-terem. A hallgatóság számára egyszerű fapadokat állítottak be, de csak alig néhányan jöttek el a tárgyalásra. Brr... Kémkedési ügy. Igazoltatások. A bukaresti publikumot jobban érdekli egy izgató szerelmi dráma, ahol az öregedő feleség egyetlen revolvérrel agyonlövi a kikapós férjét. Ott aztán van is tolongás. De itt, a mai tárgyaláson, tizen, legfeljebb tizenötön ülünk a fapadokon. Aradi Viktor és a másik vádlott, Silber mérnök rokonai, néhány ügyvéd, pár újságíró...

Az egyszerű, barnára mázolt bírósági emelvény mögött megjelenik az elnök: Badescu ezredes, jobbján a két őrnagy, — balján a két kapitány-hadbíró foglal helyet. Feszült csend. És kezdetét veszi Aradi Viktor kémkedési bűnyüvének ötödik tárgyalási napja...

A román igazságszolgáltatásban még alig volt ehhez hasonló per. Aradi Viktor még tavaly ősszel tizenöt évi kényszermunkára ítélte a hadbírósi bíróság. A semmitőszék — mint ismeretes —, nem hagyta helyben az alsóbb bíróság ítéletét és arra való hivatkozással, hogy Aradi nem katonai természetű terrénunom kémkedett, polgári bíróság elé utalta a pert. Az illovi törvényszék tényleg meg is kezdte az eljárást, amikor azonban a soros ügyész beletekintett az iratokba, csodálkozva látta, hogy Aradi tevékenysége főleg katonai titkok megszerzéséből állt, tehát igenis katonai bíróságnak kell Aradi felett itélkeznie. Az ügy újra a Semmitőszék elé került, ahol újabb tárgyalás alapján visszaküldték az iratokat — a hadbíróshoz. És most az a furcsa helyzet állott elő, hogy ugyanannak a hadbíróshoz, mely egy ízben már 15 évi kényszermunkára ítélte Aradi Viktor, megegyezően le kell tárgyalnia ezt az ügyet.

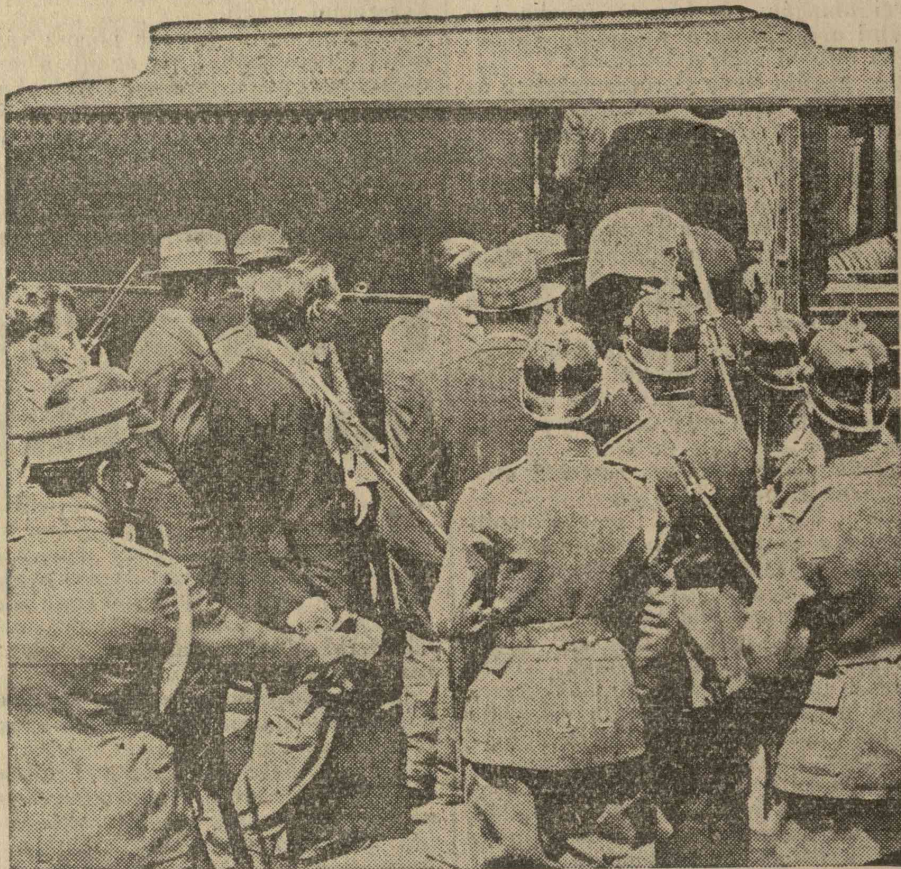
Az ügyész alig változtatott valamit a tavalyi vádiraton: azzal vádolja Aradi Viktor, hogy 1929-ben Bécsben találkozott a bécsi kémiroda romániai osztályának vezetőjével, Katz Leóval és havi nyolcezer lej fizetés mellett arra vállalkozott, hogy kolozsvári székhellyel a román hadiiparról megbízható jelentéseket továbbít Bécsbe. A bécsi kémiroda nyilván meg volt elégedve Aradi munkájával, mert egy évvel később arra utasították, hogy költözzék fel Bukarestbe és itt lépjen összeköttetésbe egy Silber Herbert nevű mérnökkel, aki mint a román hadsereg szállítója, értékes felvilágosításokat adhat neki. Aradi megjelent Bukarestben és itt élénk tevékenységet fejtett ki. A sziguranca még annakidején megszerezte

Aradi Bécsbe küldött jelentéseit. Ezekben Aradi négy álnevet használt: aszerint, hogy információit, honnan szerezte, Eugen, Baba, Ferdinand és Aranka álnevekkel írta alá jelentéseit. A bécsi kémiroda a nyolcezer lejes havi fizetését az utolsó esztendőben havi tizenkétezerre emelte fel, ami kétségenkívül azt jelenti, hogy meg voltak elégedve szolgálataival.

Ime az előző négy tárgyalási napról felvett jegyzőkönyvekből pár részlet, amely nem került bele a sajtó-tudósításokba.

tem meg, ennek az urnak Bécsben hirlaptudósító vállalatát van s én, aki már egy negyedszázad óta tényleges hirlapíró vagyok, elvállaltam, hogy Katz tudósító irodájának rendszeresen doigozni fogok. En nem is tettem egyebet, mint érdekes, a való tényeknek megfelelő tudósításokat küldtem...

(A harmadik tárgyalási napon, mint informálót bevezetik a színpadra kémszervezet volt főnökét, Salamon Pált. Tudva, hogy Salamon Pált is tizenöt évi kényszermunkára ítélték az előző tárgyalás alkalmával és most a nagyenyedi börtön-

Aradi Viktor és Silbermann mérnököt a tárgyalás után a zöld rabszállító kocsin visszaszállítják a vacaresti fegyházba. Silbermann mérnök éppen beszáll a zöld kocsiba, Aradi Viktor sötét kabátban, világos nadrágban, kalap nélkül áll a detektívek és csendőrök között.

(Az első tárgyalási napon Aradi Viktor részletesen válaszolt az ügyész vádiratára. Félórás beszédéből néhány érdekes passzus a gyorsíró jegyzete alapján.)

— Az első tárgyalás alkalmával én szinte öngyilkosságot követtem el — mondta Aradi. — Mindent magamra vállaltam, de ezt csak azért tettem, hogy ezzel segítsék a többiek, akiket ártatlannak tartottam. Mélyen tisztelt hadbírósi bíróság, most is csak azt kérem, ne tőrődjének velem, ne foglalkozzanak az én sorsommal, hanem állapítsák meg vádlott-társam büntetlenségét, akit én teljesen ártatlannak tartok...

(Arra a kérdésre, mily módon jutott összeköttetésbe a misztikus Katz Leóval, aki állítólag a bécsi kémközpont romániai osztályát vezeti, Aradi ezt válaszolta.)

— Katz Leót tényleg Bécsben ismer-

ből utaztatták Bukarestbe, hogy szembeállítsák Aradi Viktorral. A gyorsírói jegyzetek így számolnak be erről az érdekes jelenetről.)

Az elnök: Ismeri a vádlottat?

Salamon Pál: Igen, ismerem, de csak a jilavai katonai börtönben ismerkedtem meg vele, miután mindnyájunkat lefogtak.

Az ügyész: De hiszen ön még a lefogtatása előtt érintkezésben volt Aradi Viktorral! Biztos tudomásom van arról, hogy önök találkoztak, hogy egy Kipper nevű társukat kiszabadítsák a sziguranca fogdájából.

Salamon Pál: Itt valami tévedésről lehet szó. Én Aradi Viktorral csak az elfogatás után ismertem meg. Jilaván találkoztam vele életemben először...

Schreier ügyvéd: Nehogy kétegy maradjon fent aziránt, hátha Salamon közvetve talán mégis érintkezésben volt

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Aradi Viktorral, tisztelettel kérem annak a kérdésnek a feltevését, hogy Salamon Pál közvele tartott-e fent érintkezést Aradi Viktorral?

Salamon Pál: Újra kijelentem, hogy Aradi Viktort nem ismertem és vele sem közvetve, sem közvetlenül semmiféle érintkezést nem tartottam fent.

(A tárgyalás során újra felvetődik a kém-organizáció titokzatos tagjairól, a No. 10-nek a problémája. Ismeretes, hogy a leleplezett kém-organizáció minden tagját sikerült felismerni, egyedül a No. 10-es szám mögött rejtőzött is meretlennek sikerült megőrizni inkognitóját. Feszült csend uralkodott a tárgyalási teremben, amikor ez a misztikus probléma szönyegre került.)

Solomonescu ügyvéd: A mélyen tisztelt hadbírósi bíróság már az előző tárgyalás alkalmával is meggyőződött arról, hogy Aradi Viktor nem lehetett azonos a rojtélyes No. 10-vel, mégis huzódott kémnel. És ebben az esetben már az előző tanuvallo-mások alapján mint tényt fogadhatjuk el, hogy Aradi Viktor és Salamon Pál nem ismerték egymást.

Salamon Pál: Már az első tárgyalás alkalmával is megtagadtam a No. 10-ről minden információt. Most sem tehetek egyebet. Annyit azonban becsületesen kijelenthetek, hogy Aradi Viktor nem volt azonos a No. 10-zel.

Elnök: Az ön organizációjában, minden tagot számmal láttak el. Milyen száma volt Aradi Viktornak?

Salamon Pál: Nem volt semmilyen száma, mert Aradi Viktort nem is ismertük.

Elnök: Annyit talán mégis elmondhat a titokzatos No. 10-ről, mi volt a legértékesebb szolgálat, amellyel ez a titokzatos fantom elősegítette az önk munkáját?

Salamon Pál: Igen, annyit elmondhatok, hogy a No. 10 működésének legkiemelkedőbb teljesítménye az volt, hogy a nagyszebeni hadgyakorlatok felvételét tervét megszerezte. Többet azonban egy szót sem mondhatok...

(Nagyon érdekes, hogy a mostani tárgyaláson egy egész sereg mentőtanú akadt Aradi Viktornak. A fontosabb mentőtanúk vallomásai közül néhányat felsorolunk.)

Lupás mérnök: Én olvastam Aradi Viktortól egy könyvet, amelyben ragyogó tollal a románság védelmére kelt, a monarchia románellenes törekvéseivel szemben. Aradi Viktor igazi barátja volt a románoknak.

Schisal Gyula: Tizenkét éve ismerem Aradit, becsületes, jó román hazafinak tartom és meg vagyok győződve, hogy teljesen ártatlan ebben a kémkedési aférbán.

Popa Adám volt prefektus: Aradi Viktor egy csodálatosan szép könyvet írt a mókok szenvedéseiről. Ezt a könyvet a román faj iránti lángoló szeretettel hatja át s egy olyan ember, aki ezt a könyvet megírta, nem kémkedhetett a román állam biztonsága ellen...

Az utolsó tárgyalási nap a vád- és véddobeszédekkel telt el és ezek után már csak az ítélet kihirdetése maradt hátra. A tárgyalás eddigi menetét számításhávéve és tekintettel a hadbírósi megválasztott hangulatára, mindenki Aradi Viktor felmentését várja. Farkas Aladár.

Tavaszi meglepetésünk:

LESZÁLLÍTOTT ÁRAINK!
ÚJ, EREDETI MODELLEK!

BUTORT

ne vásároljon, míg meg nem nézte

SZÉKELY és RÉTI

BUTORGYÁR R. T.

BRASSÓ
BUKAREST
MAROSVÁSÁRHELY
LERAKATAT!

Legnagyobb
központi
szálloda

GRAND HOTEL
BUCUREȘTI CALEA VICTORIEI

Példás tisztaság, modern komfort.
Szobák
150 lejtől.

„MIROL” Reuma-szesz,

„amerikai sósborszesz”

Kipróbált és sokszorosan bevált szer reuma, ischiás, csípőfájdalom, hátmerevség, szaggyatás keresztcsont és izom fájdalomaknál. — Dörzsölje be vele a fájdalmas helyeket! — Ára 50 lei. — 150 lei beküldése ellenében 3 üveggel bérmentesítve küld: Örs Rezső gyógyszerész, Pankota (Páncota, jud. Arad).

Kapható Brassóban: Krafft és Herberth droguériában.
Aradon: City Droguériában.
Bukarestben: Noua Parfumeria Franceză Boulevardul Col. Mihail Ghica 30

SZÉKREKEDÉS NÉL

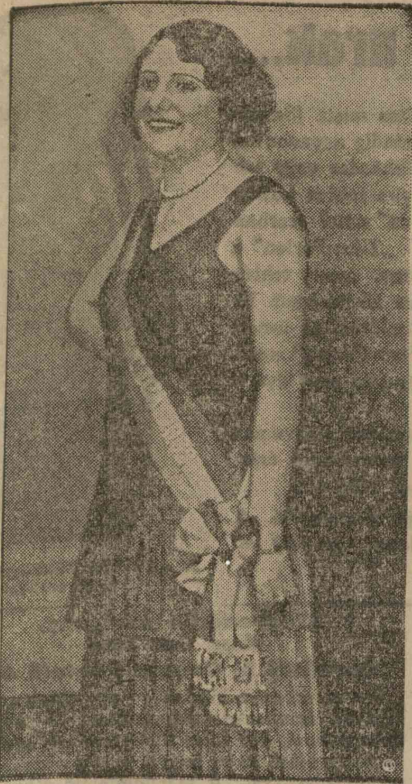
a CHATEL GUYON

természetes sókból készült

MIRATON PASZTILLÁK

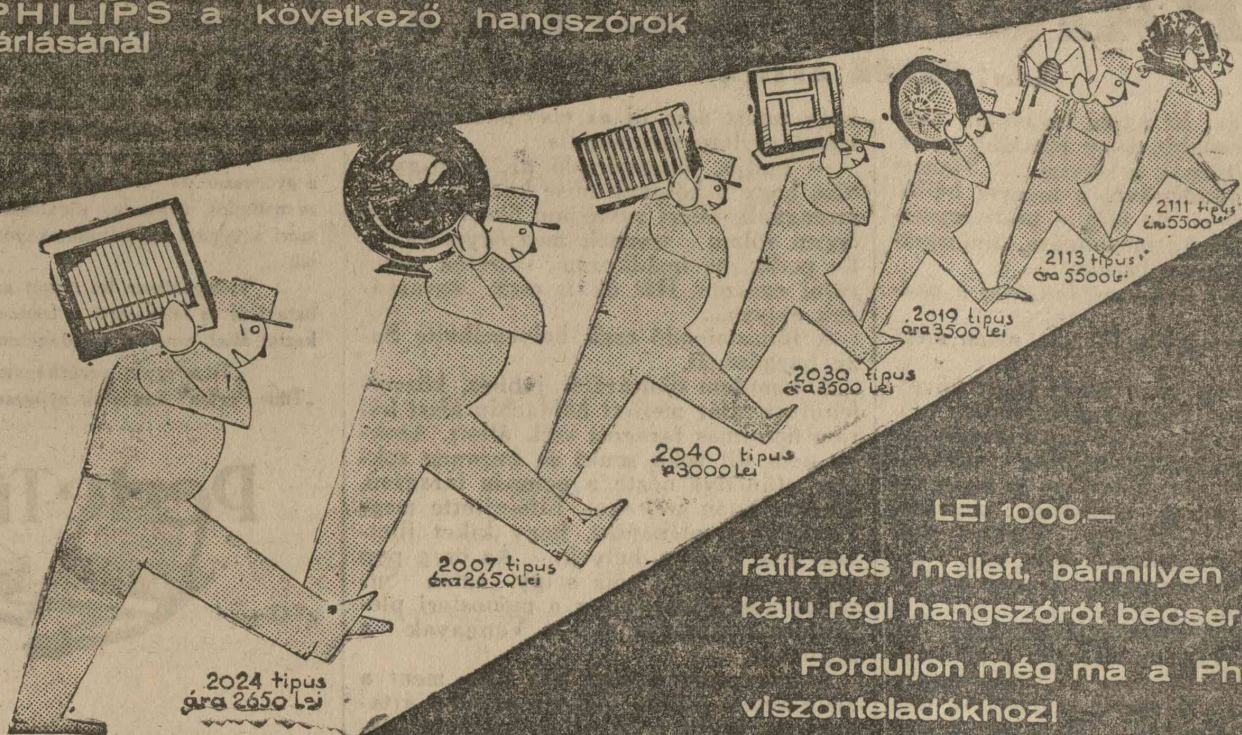
fájdalom nélkül könnyebbítik

meg a belek működését.

Madridban néhány nappal ezelőtt zajlottak le a szépségkirálynő választások, amelyeknek során Isabel Larané kisasszonyt választották meg Spanyolország 1932-ik évi szépségkirálynőjének.

Legkedvezőbb alkalom!
Amíg a készlet tart, azonban legfeljebb
Május 15-ig,
PHILIPS a következő hangszórók
vásárlásánál

LEI 1000.—

ráfizetés mellett, bármilyen már-
kájú régi hangszórót becsereél

Forduljon még ma a Philips-
visszonteladókhoz!

Lovarnőből — császárnő

A történelem bőségesen szolgál csodálatos asszonyi karrierrel. Lady Hamilton és Mme Tallien, akik a társadalom legelső rétegéből emelkedtek a csúcsra, csak egyesek a számtalan közül. De valamennyi közt a legcsodálatosabb a bizánci kislány története, aki cirkuszi lovarnőből császárnő lett, a pompázatos Bizánc koronás istenasszonya. Ehhez a karrierhez egyedül Napoleon császárt lehet hasonlítani.

A kis Theodora bölcsőjénél senki sem álmodhatta meg a ragyogó sorsot, ami a gyermekre várt. Nem is volt bölcsője. Anyja, kiöregedett matróz-tündér, szalmagyékényre fektette. Vadállatok ordítottak a rózsás talpacskáival sikongatva rugkapáló csecsemő körül. Apja ugyanis a császári cirkusz vadállatainak etetője volt és nyomorúságos tanyájuk ott állt a ketrecek közelében.

A császári Bizánc káprázatos fényűzést és kiáltó nyomorúságot egyesített egymás tőszomszédságában. A cirkusz alkalmazottainak sorsa nem különbözött a legnyomorúságosabb rabslúzákétól. Theodora szülői nélkülöztek. A konyhára ritkán jutott jó falat. Ünneppal volt, ha az állatok friss húst kaptak, amiből egy-egy darabot el lehetett kanyarítani. A kis Theodora több verést kapott, mint jó szót és többször fektült le éhesen, mint jóllakottan. Mindez azonban nem akadályozta meg abban, hogy gyönyörű gyermekként fejlődjék. Egykoru följegyzések szerint feltűnően nagy és ütökzatos tekintetű szeme tűnt fel mindenkinek. Hyphastethos, a cirkusz öreg felügyelője egy alkalommal állítólag ezt mondta volna róla:

— Ennek a gyermeknek a tekintetében egy hetére lelke csillog. Rossz vége lesz, vagy nagyon is sokra viszi. A férfiak mindenesetre jól teszik, ha már jó előre óvakodnak tőle.

Theodora négy esztendő volt ekkor. Jóval később, sok-sok év múlva megemlékezett az öreg felügyelő jóslatáról és magához hivatva annak gyermekeit, gazdagon megajándékozta őket.

De ne vájunk elébe az eseményeknek. A szépszemű kislány naphosszat a cirkuszépület tekervényes folyosóin kószált. Sokszor úgy elcsavargott, hogy csak késő éjszaka sompolygott vissza szegényes fekhelyére, óvatosan, nehogy hirtelen kezzé atyját fölébressze. Theodora nagyon félt az apjától. Az etető, aki vadállatokkal mellett félig maga is dörmögő, haragos fenevaddá vált, hirtelen haragjában nem igen nézte, hogy gyermekkel van dolga.

A cirkuszi szereplők azonban szívesen eljátszottak a szép gyermekkel. Virágokat és edességeket ajándékoztak neki. Theodora ettől fogva szívesen lebzelt az arénában, amikor a próbák fojtak. Mindig akadtak, akik a pártfogásukba vették és eljuttogattak vele.

Ünnepi játékok alkalmával szokás volt néha gyermekcsapatokat is felléptetni. Dalolva, táncolva járták körül a felvirágozott kicsik a nagy arénát. A véres mutatványok előtt szívesen gyönyörködött a közönség ebben az ártatlan látványban. Csakhamar Theodorát is besorozták a gyermekek csapatába, sőt szépsége és tetszetős tánca révén az egyik csoport vezetője lett.

Valaki tréfából lovagolni tanította. A gyermek kiváló tanítványnak bizonyult. Gyermekkorában úgy tudott a lovakkal bánni, mint később a férfiakkal. Boszorkányos, veleszületett tehetsége volt a lovagláshoz. Felléptették mint csodagyereket-mülovarnő és Theodora nyolcéves korában először aratott nyilvános sikert.

A gyermekszereplőkkel való gyakori érintkezés egyébként sem maradt hatás nélkül rá. Annak a kornak a gyermekei egészen mások voltak, mint a maiak. Koránérett kis lelkiük szomjasan itta be mindazt, ami körülöttük lejátszódott. A felnőtteknek eszükbe sem jutott, hogy leplezessék előttük az életet. Ma romlott gyermekeknek neveznék őket.

Theodora is korán kezdett tapasztalatokat gyűjteni. Még kislány volt, de már sok nagyon tulított. Anyja nem nézte tétlenül a gyermek sikereit. Felébredt benne a nyugalmazott kurtizán s ettől kezdve minden igyekezetével azon volt, hogy pompás nőt faragjon belőle. Az volt a vágya, hogy a gyermek dicsőséget arasson azon a pályán, amelynek ő csupán szerény napszámosa volt. Biztosra vette, hogy élete alkonyán önmagát is jómódhoz és gondtalan sorshoz segíti ezzel.

Áldozatokat is hozott, hogy a gyermek megfelelő nevelésben részesüljön. El kellett sajátítania a híres színésznők és drágakurtizánok művészetének valamennyi titkát. Theodora tovább is csodálatosan tehetséges tanítvány maradt. Tizenkét éves korában már részt vett az ünnepi színjátékokon és hamarosan kedvence lett a közönségnek. Legjobban azt csodálták rajta, hogy fejletlen gyermek léte is rendelkezett az érett asszonyok csábító művészetének egész fegyvertárával.

Bizánc trónján I. Justinianus császár (529—565) ült ezidőtájt. Elpuhult kényur volt, csak a kedvteléseinek élt. Birodalmi sorsát tanácsosaira és hadvezérekre bízta. Pedig ekkor már fényvetően recsegett-ropogott a hatalmas impérium. Attila ugyan már letűnt a történelem színpadáról, de a népvándorlás hullámai javában kavargtak s a félvad hordák nem felejték el a leckét, amit a félelmes hun király adott. Attila példát mutatott rá, hogy Róma ellen is lehet győzelmesen harcolni.

Justinianus szerencséjére Bizáncnak ekkor volt még két klasszikus szabású nagy embere, két kiváló hadvezér, Belisar (505—565) és Narses (509—568). Ketőjük közül Belisar a nagybírszabású, de Narses sorsa kalandosabb és érdekesebb. Mint gót hadifogoly került a császári palotába, ahol hűsége és meglepő intelligenciája miatt kedvelté lett. Tökéletesen elsajátította a latin és görög műveltséget és fokozatosan emelkedett a ranglétrán. Előbb a levéltárak őre, majd főkamrás és a császári magánkincstár felügyelője lett. 538-ban hadvezéri tehetségét is próbára tették. Egy kis hadsereggel Itáliába küldték Belisar támogatására. A két vezér között vízályi keletkezett, mire különváltak. Belisar kegyvesztése után újból nagy hadsereggel küldték Itáliába, hogy Totilas gót királyt feltartóztassa. Ez sikerült neki és utána megsemmisítette az utolsó gót király, Tejas seregét is. Ugyancsak Narses hártotta el a frank és alemann törzsek betö-

rését is. Azonban nagy érdemei sem mentették meg a sorsától. 567-ben ő is kegyvesztet lett.

A keleti és nyugati népek támadásaitól utóljára még ez a két hadvezér mentette meg az ezeréves birodalmat. Pedig a helyzetüket súlyosbította, hogy nemcsak a vad népek ellen kellett harcolniuk, hanem a császári palota szövetségese és folytonos intrikái ellen is. Ez volt a helyzet Justinianus uralkodása idején. A fiatal császárt azonban egyáltalában nem érdekelte mindenfelől szorongatott birodalmának ügye, egyedül a mulatozásnak élt.

Ezzel a koronás kéjencsel került szembe a már tizenkilencéves és csodálatosan szép Theodora egy előadáson, amelyet a császár is megtisztelt jelenlétével. A színésznő korábbi kalandjait többé-kevésbé homály fedi. Élete, ragyogóan felfelé ívelő pályája ebben a pillanatban kezdődik.

Justinianust magával ragadta Theodora művészete és szépsége. Ez a romlott fiatalember nem is találhatott volna megfelelőbb szeretőt magának. Intézkedéseire a császári palotába költöztették a színésznőt és ezzel Theodora sorsa eldőlt.

De a birodalom még nagyobb szenzációra ébredt. Theodora annyira megbívelte a császárt, hogy Justinianus, császárné leghevesebb ellenkezésével is dacolva, feleségül vette és maga mellé ültette a császári trónra. A színésznőből lett császárné a trónon sem tagadta meg művészetét, amelynek karrierjét köszönhetette. Ugyszólván csak a szerelem örömeinek élt, amiben hű szövetségese volt a nagy Belisar felesége, Antonina, korának egyik legromlottabb asszonya.

Ez az asszony méltó barátnője volt Theodorának. Anyja táncosnő volt, apja kocsiversenyző. Férjét annyira a hatalmában tartotta szerelmi mesterkedéseivel, hogy Belisar elnézte a hűtlenséget, noha figyelmeztetőkben nem volt hiány. Antonina azonban résen volt és kegyetlen kínzásokkal ölette meg az árulkodókat, hogy elriassza őket. Első házasságából származott fiát sem kímélte, amikor ez fel akarta nyitni a hadvezér szemét. Mindamellett Antonina a maga módján szerette a férjét és elszántan védelmezte a bizánci udvar gyűlölködő intrikái ellen. Justinianus azért ölette meg Belisart, mert Antonina egy felbérelt emberrel megjósoltatta neki, hogy ugyanabban

az évben hal meg, mint a hadvezér.

A gyáva Justinianus elől a tervétől. Csodálatosképpen tényleg egy évben halt meg Belissárral (565.) Antonina őszintén meggyászolta férjét, akinek halála után egy magaalakította kolostorba vonult vissza vezekelni.

Theodora figyelmét a szórakozások nem vonták el teljesen a közügyektől. Nem várt uralkodói rátermettséget árukt el a hírhedt Nika-lázadás idején, amikor erélyével és szilárd magatartásával mentette meg férjének trónját és életét. Justinianus halála után ő maga vette a kezébe a kormányzást és nem bizonyult rossz államfőnek. Aránylag fiatalon halt meg, ötvenegyesztendő korában.

Sorsdöntő ülést tart a jövő héten az EMKE

Kolozsvár, április hó 22
Április 28-án, csütörtökön délután 4 órakor az EMKE direktóriuma nagyfontosságú ülést tart Kolozsváron, az egyesület székhelyén. A tanácskozáson az egyesület alapszabályainak a kérdése, valamint az EMKE anyagi és egyéb viszonyai kerülnek megvitatásra, amelyek nem tűnnek további halasztást. Ami az alapszabályok ügyét illeti, azok végleges jóváhagyása még mindig nincs teljesen elintézve.

Az egyesület anyagi helyzete a kisajátítások és a bankkrízis következtében a legszomorúbb

és a tisztviselők már hónapok óta úgy kapnak csak fizetést, hogy a folyó kiadásokkal együtt azt is Sándor József előlegezi. Miután ez a helyzet nem tartható fenn a végtelenségig, az EMKE anyagi talpraállítása az egyik legsúlyosabb feladata lesz a direktóriumnak.

A direktórium ülése gróf Beldi Kálmán fog elnökölni. A hozandó határozatoktól függ az EMKE további sorsa és jövője. Az ülésre Sándor József alelnök írásban fogja megtenni előterjesztéseit a további teendőket tekintetében. Ha a direktórium ezeket elfogadja, akkor az összes javaslatok az EMKE választmánya elé kerülnek, amelyet rövidesen ugyan csak össze fognak hívni. Azt, hogy nem lesz-e szükség esetleg a közgyűlés összehívására is, a választmány által hozott határozatok fogják eldönteni.

Forum Mozgó

BRASSÓ Telefon 145

Április 22-étől kezdve, először Erdélyben és Bánátnban, az idei szezon legújabb, legmodernebb és legbájosabb sláger operettje:

„Boldog szívek“

(ZWEI GLÜCKLICHE HERZEN)

Zenét szerelte Ábrahám Pál a világhírű zeneszerző.

Főszerepben: Magda Schneider, Lee Parry, Bárony Rózi, Georg Alexander Hermann Thimig.

Mon. Super-Film Brassó.

Legújabb heti hirdató.

Szünetben: élő Micky Maus valamint Argentino és Sevillano ismert spanyol táncosok személyes fellépése.

Ezenkívül még egy meglepetés várja a Forum Mozgó közönségét.

Matinéelőadások: Szombaton d. e. 11 órakor **Pompadour marquisé** 100% német beszélő-film.
Vasárnap d. e. 11 órakor **„A cég arája“** című német beszélő slágerbohózat

A PÁRIZSI LEÁNY

Írta: ORBÓK ATTILA

De itt nem az! Itt az én leányom! Lennek csak fiatalabb, vagy legalább egészséges! Csak bírnák a lábaim.... Vinném magammal mindenüvé, a megyei bálba, az alispánékhöz, de még a pesti jogászbálba is.... Majd meglátom, fintorgatnak-e akkor is az orrukat!.... És haragosan verdeste botjával a padlót.

A plébános elgondolkodott, aztán megjegyezte:

— Alapjában véve mi is hibát követünk el.... Igaz, hogy nem tudhattuk előre, hogy ilyen drága, jó kis teremtes kerül ide hozzánk.... De minden másként fordult volna, ha mindjárt demonstráljuk, hogy Suzanne családtag nagyszasszonyomnál.... Valósággal Vannay kisasszony.... Mert érdemes rá, úgy hiszem, nemzeti asszonyom is azon a véleményen van....

— Hát majd demonstrálom, hogy az én leányom! Legyen nyugodt a főtisztelendő ur.... Ha százszor boltoskisasszony volt is, különb teremtés akármelyik megyebeli kisasszonytól.... És talán éppen azért különb, mert boltoskisasszony volt. Párizsi leány, — tette hozzá a nagyszasszony.

— Hát mondhatnak nekem is akármit arról a Párizsról.... Én mégis csak Suzynek hiszek, aki elmesélte, hogy nem rosszabbak ott sem az emberek.... Sokkal többen vannak, mint Monostoron és mégis aránylag kevesebbet lépnek az egymás tyukszemébe.... Aztán ha szeretnek is mulatozni, a templomok csak megtelnek minden vasárnap.... Pedig micsoda templomok vannak. A híres Sacré Coeur.... Beleférne a pesti Bazilika....

És a plébános elmesélte mindazt a nagyszasszonynak, amit csak Suzanne-től hallott a párizsi templomokról.

A nagyszasszony közben azon törte a fejét, hogy hogyan is adhatná tudtára az egész környéknek, hogy Berczelly Zsuzsanna több neki, mint távoli rokon, a kinek hajlékot adott. Hogy a Berczelly kisasszony elhalt fiainak helyét tölti be szívében.

Suzanne a Monostorra érkezését követő vasárnaptól kezdve minden ünnepi misén részt vett az ódon templomban. Beült az asszonyok és leányok padosorába a negyedik vagy ötödik padba, a kiscsodák feleségei s leányai közé. A három első sorban a falu hölgyei ültek. A bárónő Izabellával az első sorban szokott ülni, rendszerint egyedül; senki sem tartotta volna illőnek, hogy melléjük tolakodjék. A második és harmadik sorban a főjegyzőné, Bözsike, a rektorné három leányával, Gizi, a postáskisasszony, Winkler felesége, s még néhány ur asszony ült mindig. Aztán következtek a gazdák asszonyai és leányai.

A plébános megkérdezte Suzanne-t,

hogy miért nem ül az első padokba. A leány nyíltan megmondta:

— Tudja, főtisztelendő ur, megfigyeltem, hogy a hölgyek mise közben is összeszegnek. Miért zavarjam őket? Hát ha éppen rólam tesznek megjegyzéseket? Én pedig, ha imádkozom, szeretek elmerülni egészen. Hát ők is csak zavarnának engem....

A főtisztelendő csak helyeselhetett Suzy buzgóságát.

A templom főoltárától jobbra, közvetlenül az oltár mellett baldachin alatt három hatalmas faragott szék állott. Azokba nem ült soha senki és Suzanne sokszor etetőn nézte a pompás faragásu, szuette, ódon székeket. Elfelejtette megkérdezni, a plébánost, hogy kiket illetnek meg azok a helyek. Az öreg pap meg nem beszélt róla s így aztán Suzanne nem tudta, hogy a monostori plébániának századok óta a Vannayak a kegyurai.

A nagyszasszony évek óta nem ment a templomba, otthon végezte minden ájtatosságát. Mióta a bánat és betegség összetörtte, maga a plébános sem engedte, hogy rheumás, elgyengült lábaival a templom hideg kőkockáira lépjen.

Ezért hallgatta el Vannayné, hogy hogyan akarja demonstrálni, hogy Suzanne leányának tartja, hogy a boltos kisasszony rangban, származásban nem áll senki mögött Monostoron.

A legközelebbi vasárnap reggelen nagy gondnal öltözködött Vannayné. Amikor már teljes parádében volt, csak akkor szólt Suzynek:

— Veled megyek ma a misére.... Most már van ki be karolnom, amíg a fogatól becsoszogok a templomba....

Suzanne szívét boldog büszkeség töltötte el. Még soha nem hajthatott végig a falun az ő drága tante-jának oldalán ülve. Nem arra gondolt, hogy tekintélye növekedni fog, ha a nagyszasszonnyal együtt látják a falusi hölgyek. Bánta is ő azt, — hiszen érezte, mennyivel mondaine-ebb, szebb, elegánsabb és műveltebb náluk ő, a boltos kisasszony. Hanem arra volt büszke, hogy Vannayné az ő kedvéért eljön vele a templomba. Hogy még a plébános is fog csodálkozni, pedig hát ő csak tudja, hogy a néneje szereti őt.

Suzy fel volt már öltözve, de hirtelen felszaladt szobájába és átöltözött; igazán szép akart lenni ezen a napon, amely egyszerre nagy ünnepévé lett.

Volt egy fehér, finom csipkével díszített ruhácskája, amelyet a szíve fellett halvány rózsá ékesített. Kis fehér szalmakalapot csapott a fejére, amelynek oldalát legelő szallagjában piros bogtyók virítottak. Ez a ruha pompásan illett egyéniségéhez: fehérsége szímbolma volt tiszta leányságának, a két színfolt

A negyven éven felüli urak....

Igen gyakran panaszkodnak teljesítőképességük hanyatlása miatt (Sexuális neurasténia, impotencia.) A diagnózis majdnem mindig ugyanaz: a belső kiválasztási szerv működésének csökkenése vagy teljes megszűnése lássa el testét az életműködéshez annyira fontos Lestis és Hypophophys-hormonokkal, amelyek a „Titus-Perlen” nevű szerben először biztosított, standardizált formában található. „Titus-Perlen” a tudomány által elismert, ártalmatlan, összetett készítmény, amely tekintetbe veszi a gyógyszerek általi potenciafokozás összes lehetőségeit. Ez a gyógyszer dr. Magnus Hirschfeld egészségügyi tanácsos, az ismert szexuális tudós évtizedes kutatásának eredménye. A „Titus-Perlen” nevű szer a berlini szexuális tudományos intézet állandó felügyelete alatt gyártják.

Világossítsa fel magát az emberi szervezet különböző szerveinek hatásáról és feladatáról a francia, vagy német nyelvű tudományos értekezlet által, amelyet mindenkinek kívánságára díjtalanul küld a

„Titus”-gyár vezérképviselete, Cernăuți, Casa Postale 44. A „Titus-Perlen” kaphatók gyógyszerárakban, 100 db. doboz ára 460 lei.

A „TITUS PERLEN” a szexuális életnek grafikai ábrája.

Perle-Titus

Megrendelő szeptény.
Repr. Gen. Titus

Cernăuți 5, Casa Postale 44.

Sziveskedjenek küldeni — egy díjtalan tudományos értekezlet (diszkretn) — egy 100 dbos dobozt, 460 lejes utánvétellel — egy próbacsomagolást 20. — lejtért — (bélvegekben a portókiadásokra). A megnevezett áthuzandó Név

Cím: (város, utca, házszám, vármegye).....

pedig szíve melegségének és izzó tettvágyának, amely sok szeleburdisággal vegyült.

Az Ur ebben az esztendőben pompás termést adott a falu szorgos népének s a templom most az aratás utáni héten zsúfolva volt buzgó hívekkel. Az urak is eljöttek mind, ott ült az első padban Barlainé is a leányával, aki mozdulatlanságával és cicomáival úgy hatott, mint egy életnagyságu kirakati reklámbaba.

Vannayné és Suzy kissé elkésve érkeztek, a főtisztelendő ur már a szószéken volt s a kórus elénekelte már az Ave Máriát.

A nagyszasszony hugába karolva, nehezen lépkedve ment végig a padosorok között. De a lelke szárnyalt az örömtől. Nagy büszkeség töltötte el, hogy hosszú magányos évek után ismét eljött a templomba és megmutathatja mindenkinek, hogy ez a gyönyörű kis teremtes, akibe karját ölti, nem „idegen leány”, hanem az ő gyermeke.... Hogy van még bimbó a Vannay család pusztuló, öreg törzsén.... Minden szem rajtuk csüggött s követte őket végig, míg a bejáratnál a helyükig mentek. És azonnal is lopva csak őket nézte a gyülekezet....

Suzy azt hitte, hogy az első padba ülnek. De amikor odáig értek, Vannayné a három nagy árva karosszék felé intett. A leány nem értette a néma jelet. A nagyszasszony a fülebe sugta:

— Ott a mi helyünk a karosszékben.... A Vannay család helye.

Csak most tudta meg Suzy, hogy miért állott mindig üresen a három faragott régi szék....

Amikor leült a nagyszasszony mellé, tekintete véletlenül a bárónő felé siklott. Az előkelő asszony sápadtan, összeszorított szájjal meredt rájuk, mintha valami Isten ellen való merénylet tanuja lett volna....

A plébános ur nagy meglepetésében,

hogy a nagyszasszony a templomban megjelent, egészen megfellebbezett prédikációjának témájáról. A bő aratás alkalmából az Ur Jézus példázatáról, az okos magvetőről akart beszélni. De Vannayné és Suzy hirtelen más példázatot juttattak eszébe s gyönyörű beszédet mondott Isten szent fiának intelméről: „Ha megdobnak kővel, dob vissza kenyérrel”. Megdorgálta azokat, akik pletykálkodnak és könnyűszerrel itélkeznek másokról, felejtve a saját hibáikat. És a nagyszasszony felé fordulva kifejtette, hogy a kik a siralmak völgyében Isten megpróbáltatásait megnyugvással és jó cselekedetekkel viszonozzák, azok előtt a mennyország kapuja nyitva áll.

A plébános ur annyira hévvel, olyan pompás lendülettel, szívéhez szóló melegséggel beszélt, hogy a hívek megrendülten hallgatták; érezték, hogy jó lelki atyjuknak valami fájdalmat okozhat, tak rossz nyelvű irigykedők.... És sokak kitalálták, hogy a pletykálkodók, a sok felett könnyen itélkezők ostorozzák azoknak szót, akik az, idegen leányról” megvetéssel, vagy éppen rágalommal beszéltek....

A szerelmes Lehoia, aki képzeletében sokszor rettenthetetlen oroszlánvadás volt, ezuttal egy ozipol mögé bujva szőpáskolt, úgy megragotta az őz pap szőnoklata. Szegény, ő sokat szenvedett a „idegen leány” miatt, hiszen a főjegyző állandóan csipkelődött, hogy „zsák a foltját”. Bözsike alig állott szóba vele, a főbíró pedig sohasem méltatta figyelmét néhányszor megszólította, nagy kegyesen és gunyosan megkérdezte, hogy sikerült-e már meghódítani a párizsi „fajrlát”. Lehoia szenvedett és hallgatott, de gyűlölte Barlaiekat, mert tudta, hogy onnan fut a szél.

Mise után a bárónő elcsúszott Izabellával, fagyosan biggyesztve fejével Vannaynénak.

Folytatása következik.

A Tavasz és a Vér

Az évszak Változékonyaságának túlfeszítő és izgató hatása. — Bőrbajok. Kiütések. Furunkulusok. Lábszárhajok: Görcsör. Reuma. Csúz. Női bántalmak.

Az egyén bizonyos belső forradalmat él át. A tél által összegyűlemlett mindennemű mérgek hátványozott erővel törnek elő a vérből. Ekkor üt ki az orbánc, az akné, az egzéma, újra előjön a psoriasis, a szikózis, vagy az eritem. A kiütések, a furunkulusok tömve vannak gennyel s egyre szaporodnak a nyak meg a hát tájékán. A csúszos meg reumás betegnek az izmok feszülnek rettenetes fájdalommal közepette. Az ízületek csak úgy ropognak. A hűdés vagy az éles fájdalmak egész sorozata elemibb erővel tör elő. A hűdéses hajlamuk erei megdagadnak, lábszáraikat gennyek sebek öntik el. Viszont aki érelmeszáródásban szenved, ijedten néz a jövő elé, mert feszül a véredényrendszer, romlik a huyki-választódás, mindmennyi előőrse a különféle végzetes baleseteknek. Az asszonyok körében ilyenkor tapasztaljuk a leggyakoribb zavarokat, melyeket a havi baj megszűnése, az átmeneti kor folytan idéz elő. Ilyenkor tavasszal aztán egymást követik: daganatok, fibrómak. Érthető tehát, hogy hogy mennyire szükséges e tünetek neutralizálása s hogy mekkorai jűnk e betegségek inváziója elől és pedig késedelem nélkül, a vérfrissítő gyógymód, a

RICHELET VÉRTISZTÍTÓ

utján, mely, a vérnél erősebb léven, azt csillapítja; rendszabályozza és átadja igazi hivatásának. Sok ilyen beteg létezik, akik megszabadulva a tavaszi vérzavaroktól hálával fejezik ki gyógymódunk feletti elismerésüket:

Minden kétséget kizár, hiszen tal vagyok a Richelet Vértisztító kurán, meggyógyultam egzémámból, pedig egyetlen gyógyszer sem tudta ellátni. On adta vissza egészséget. Fogadja érte hálámat.

LESNIER, asszony
Gauriac (Gironde)

Gyógyseresem tanácsára követtem a Richelet Vértisztító gyógymódot, hogy megszabaduljak lábszárhajaimtól. A görcsér munkaképességet tett. Meg vagyok mentve. Fogadják hálás köszönetemet.

MILLESCHAMPS CAMBIER,
Wawrin (Nord).

Minden üveghez ismertető könyvecskét mellékelünk — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. — Laboratoires L. RICHELET din Sedan, 6 Rue Belfort, Bayonne (Franciaország) Romániai vezérképviselet: Jules DILLAN, Bukarest, 4 Strada Pitar Moş

A hozzáértő autósok, szakemberek és a jobb autójavító műhelyek

meggyőződtek arról, hogy a

HACE, SAMY HEINRICH-cég

BUKAREST, CALEA GRIVITEI No. 46.

csak eredeti alkatrészeket árusít, az ország legnagyobb és legjobban felszerelt raktárával rendelkezik, a legolcsóbb áron árusít.

Bármilyen márkájú amerikai gép részére állandóan raktáron tart:

„Permite” motor és alvázalkatrészeket, kapcsolószekrény és differenciál fogaskerekeket, vezérműkerekeket és láncokat, kapcsolószekrényalkatrészeket, kardánkereszteket, tengelyeket és kardántengelyeket, fékanyagok, Lockheed üzemkenőanyag és eredeti alkatrészek. Akkumulátorok. Prest-O-Lite csapágyak és golyós csapágyak, Tekalemit-raktár, Stewart Warner-Service kilométer-jelzők és kábeljavítások, alkatrészek és szerszámok, hidraulikus lökhárítók. Közvetlen import, kizárólagos képviselők.

Engros, detail. | Sürgőnycim: Hace. | Telefon 347/10.

KERJEN MINDENÜTT VEKNI
KACKE SÜTEMÉNY GAGEL KENYER

APRILIS 24.

Hírek

A flamand szabadságért

Belgiumban a flamand öslakosság szabadságmozgalmát a vallónuralom ellen egyre szélesebb hullámokban kezd homályosítani. A flamandok, akik többségben élnek a vallónok mellett, mégis azoknak elnemzetlenítő uralkodását kell nyögniök,

minden alkalmat felhasználnak arra, hogy a flamand önállóságról bizonyítsanak. Képviseletük egy tüntető felvonulást mutatunk be, amelyen 10.000 flamand fiatalember vett részt.

Lapunk legközelebbi száma a szombati törvényes munkaszünet miatt hétfőre este a rendes időben jelenik meg.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint száraz, gyengén felhős idő várható, hőemelkedéssel.

— HÉTFORE EGYMILLIÓT IGÉRTÉK. A BRASSÓI NYUGDIJASOK. A brassói nyugdíjasok pénteken délelőtt ismét gyülekeztek a pénzügyigazgatóság előtt, hogy hátralekötött nyugdíjaikat követeljék. Küldöttségük jelent meg a pénzügyigazgatónál, aki azonban kijelentette, hogy nincs pénze és nem tud fizetni. Az elkeseredett emberek erre a vármegyei prefektúra elé vonultak, ahol nemsokára megjelent közöttük Florian Zaharia prefektus, aki éppen tegnap tért vissza Bukarestből. A prefektus kijelentette a nyugdíjasoknak, hogy hétfőig egymillió lej érkezik, amit azonnal szét fognak osztani közöttük. A nyugdíjasok tehát hétfőn délelőtt tíz órakor ismét összegyűlnek a pénzügyigazgatóság előtt.

— MEGSEMMISÍTETTÉK AZ ARADI FLORIA-LIKÓRGYÁR FEKETESZESZ-BÍRSÁGÁT. Aradról jelentik: Az itteni törvényszék ma tárgyalta a Floria-likórgyár felelősségét, amelyet a rá kirótt feketeszesz-bírság ellen adott be. Tudvalevő, hogy ez a bírság eredetileg kilenc millió lejben állapított meg, majd a pénzügyminisztérium három millió lejjel mérsékelte. A törvényszék a mai tárgyaláson az egész bírságot megsemmisítette és a gyárat a bírságfizetés kötelezettsége alól feloldotta.

— MÁJUS KÖZEPÉN KEZDŐDNEK A MAGÁNVIZSGALATOK. Bukarestből jelentik: A közoktatásiügyi minisztérium körrendeletben értesítette a tanügyi hatóságokat, hogy a középiskolákban a magánvizsgákat május 15-én már megkezdhetik.

— MÁJUS 9-IG TART A HIVATALOK HUSVÉTI SZÜNETE. Bukarestből jelentik: román husvétii ünnepekre való tekintettel a minisztériumok és különböző hatóságok május 9-ig tartanak hivatalos szünetet.

— ASTRÁ-VEGYES 9:0 (3:0). II. osztályú bajnoki mérkőzés. Az Astra szépen játszott és megérdemelte a győzelmet. Az Astra csapata előnyösen meglátott Geller szakavatott társai munkája. A jelek szerint az újonnan alakult Astra, komoly szerepet fog betölteni a brassói labdarugósportban. Storch bíraskodott.

— HARMINCEZER LEJ, — HATSZÁZ VÉRBAJOS. Szatmári tudósítónk jelenti: Kápolnokmonostor községben, a tiszti főorvos jelentése szerint, hatszáz vérbajos van. A vármegyei intérimár bizottság éppen ezért Kápolnokmonostoron dispensaírt állít fel, mert a község betegeinek nem telik arra, hogy a városba bejárnak és ott gyógykezelésért magukat. A dispensaírt a közegészségügyi minisztérium létesíti, amely az intézménynek kötszert, orvosságot és egyéb felszerelési tárgyakat bocsát rendelkezésére. Az intérimár bizottság megállapította, hogy Szatmár megyének avasi járása is tele van vérbajosokkal és azoknak gyógykezelését illetőleg is gondoskodni akar. Ugyanekkor a kápolnokmonostori dispensaire céljaira megszavazott, — mondd és ird! — harmincezer lejt. Betegként 150 lejt. Nem lesz sok?

SZÖSZERINT

— A férfiak sohasem szavahihetők a szerelemben.

— Dehogy is nem! Egyszer egy udvarlóm félénen át esküdözött, hogy örültem szerelmes belém s végül csakugyan bevittek a bolondokházába.

— KOMMUNISTA IZZGATÁS GYANUJA MIATT LETARTÓZTATTAK EGY FIATALT ARADI KÖLTŐT. Aradról jelentik: Az itteni sziguranca őrzetbe vette Szamadó György, fiatal aradi költőt, aki ellen az a vád, hogy kommunista agitációban vett részt. Szamadóval együtt még tizenkét más személyt tartóztattak le, hasonló váddal, Aradon és környékén.

— FA- ÉS PORCELLANHAZAK AMERIKÁBAN. Newyorkból jelentik: Amerikában most már egyre több acél-, sőt porcellánház is készül. Egy nyolcszobás acélházat két nap alatt el tudnak készíteni. Az acélház könnyűszerrel szétszedhető s más helyen újra összeállítható. A falakat asbest földi kívül, belül pedig teljesen tűzálló faréteg. A porcellánház elkészítése kissé tovább tart. Az ilyen házak is acéllemezekből készülnek, amelyeket azonban porcellánzománc réteg takar. Külsőjük után itélve, téglapitkezéseknek látszanak. A falak belső porcellántakarója színes, a padokat is zománcal bevont acéllemezekből áll. Ami a legérdekesebb a dologban: mind a két új építkezési forma lényegesen olcsóbb, mint a — faház.

— KISKÜLLÖMEGYEI HÍREK. Tudósítónk jelenti: Dumitru Maria 21 éves szentgyörgyi hajadon felakasztotta magát és meghalt. Öngyilkossága oka: szerelmi bánat. — Az erzsébetvárosi törvényszék most hozott ítéletet Hajdu István és Békés Béla csergezi legények fölött, akik kiraboltak egy falusi üzletet. Hajdu István egy évet, Békés Béla hat hónapot kapott. — Balázsfalva és Parajd között sikerült teljesen helyreállítani az árvíz által erősen megrongált vasúti pályát és a székfalvi hidat. A hidnál eddig átszállással bonyolították le a forgalmat. Az erdélyi miniszter összesen 50 ezer lejt küldött a kisküüllömegei árvízkarosultak részére. Az összes kár, hozzávetőleges becslés szerint, öt millió lejt rug. — A legfőbb agrártanács 382 hold kisajátított földet véglegesen meghagyott Dicsőszentmárton tulajdonában. A kisajátításért járó két és félmillió lejt husz év alatt kell a városnak megfizetnie. — A dicsőszentmártoni rendőrségen április elseje óta daktiloszkopiai és fényképezési műterem is működik. Az új intézmény vezetője Russó E. Joan, a bűnügyi osztály főnöke. — A dicsőszentmártoni kataszteri birtokvevő rendezésének a kérdése végre megnyugtató megoldásig jutott. A város szerződést kötött Cozma Izidor mérnökkel, aki a munkálatokat már meg is kezdte.

— CSEMPÉSZETT SELYEMARUT TALALTAK MAROSVÁSÁRHELYI KERESKEDŐK-NÉL. Tudósítónk jelenti: Hosszabb idő óta tudomására jutott Radu marosvásárhelyi vámfőnöknek, hogy a városban néhány kereskedésben elvámolatlan, csempészt selymet árulnak. Tegnap a rendőrség kíséretében felül is vizsgált több üzletet és sikerült két marosvásárhelyi kereskedőnél csempészt selyemárut felfedeznie, amiket a rendőrség rögtön elkobozott. A kereskedők számlákkal mutatták ki, hogy a selymeket egy csernovici kereskedőtől vásárolták, aki az ország egész területén forgalmazza azokat. Kihallgatásuk alapján rögtön eljárás indult a csernovici cég ellen, amely súlyos büntetésben fog részesülni. Az elkobzott árúk értéke mintegy harminc ezer lejt tesz ki.

A LELKIISMERETES ASSZONY

Egy orosz munkás, aki nagy szerephez jutott a szovjet vezetésében, hazatérő útján szülőfalujába, három esztendő távollét után. Képzeltetnie meglepetését, amikor egy fiatalasszonyt, akinek az eljegyzésén három esztendővel azelőtt részt vett, őt gyermeke kíséretében látott viszont.

— Mind az öt gyerek az ön? — kérdezte bámulva.

— Természetesen. Mert amint látja, én három év alatt hajtottam végre az ötesztendő tervet.

— MOZIK, VIGYÁZAT! Szatmári tudósítónk jelenti: A mozgó-színházak nem az eladott jegyek, hanem az ülőhelyek száma után fizetnek látványossági adót. A fiskushak az a rögzítéje, hogy naponta a mozgó színház egy bizonyos százalékban megtelik és azután az átlag után fizetési a látványossági adót. Néha-néha azután az adóhivatal leellenőrzi a mozgószínházakat: nem csalnak-e, nem tettek-e több széklet, vagy padot a terembe? A szatmári mozgó színház, amelynek felelőssége a város a tulajdonosa, tegnap ellenőrizte a kincstár és a kiszállott tisztviselők megállapították, hogy a mozi nem csal. A bejelentett ülőhelyek nem, hogy megszáporodtak volna, de még meg is csökkentek. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a szatmári mozgóban két ülőhellyel van kevesebb, mint amennyit a pénzügyigazgatóság nyilván tart. Ezzel szemben a betérített jegyzőkönyv azt jelenti, hogy százötvennel több széklet találtak. Több szék, — nagyobb adóalap! A város, a társulajdonos, ma ártírt a pénzügyigazgatósághoz és felelősségre vonta, miért szerepel a jegyzőkönyvben 150 székkel több, mikor a hivatalos kiszállás két székkel kevesebbet talált? Válasz még nem érkezett, de azért mozgók — vigyázn! A jegyzőkönyvben megnőnek a szék-számok. Kell az adóalap! Mindenáron kell! Még ilyen áron is! Nagyon érdekes lesz a pénzügyigazgatóság válasza, amely megindokolja, hogyan és miért kerül a jegyzőkönyvbe 150 székkel több, mint amennyi a valóságban van?

— NEM LEHET KIFOGNI EGY ÖNGYILT-KOS HOLTTESTÉT, MERT NEM SZABAD A HALPTEKÉT ZAVARNI. Temesvárról jelentik: Hajna Sándor harmince éves állás nélküli munkás tegnap a gyapjúgyár közelében a Bégába vetette magát. A szerencsétlen fiatalember holttestét nem fogták ki, mert a folyónak ezen a részén halpettek vannak, amelyeket, egy szabályrendelet értelmében, tilos zavarni.

— ÉRDEKES SZABADALMAK. Berlinből jelentik: Németországban az elmúlt évben, mint hivatalosan megállapították, hetvenezer találmányt jelentettek be, a melyek közül huszezer nyert szabadalmat. Közülük egy készülék, amely levágott hajakból elsőrangú trágát állít elő, kulcslyukak, amelyekben fény gyullad ki, amikor érintkezésbe jutnak a kulccsal, önműködő szellőztetővel ellátott kálapok, zenés imakönyvek, a moziban való használatra szánt világító puderdobozok és végül gyertyatartók, amiket egyidejűleg fuvolának és esernyőnek lehet használni.

— Epekő, vesekő és hólyagbetegek, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűvíz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a „Ferenc József” víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért prostatabetegségek-nél is ajánlják. A „Ferenc József” keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— SZILÁGYMEGYEI HÍREK. Szilágysomlyóról jelentik: Bucsa Joan tizenkilenc éves tóhát munkás az egyik árvíz által elsodort híd helyreállításánál dolgozott. A szürkületben a szerencsétlen fiatalember megcsuszott és a megáradt folyóba zuhant, amely magával ragadta. Holttestét eddig még nem fogták ki. — Szilágysomlyó közelében egyik erdőben halva találták Pelle József erdőkerülőt. A vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg.

— HUSZ MILLIÓ HELYETT FÉLMILLIÓT KAPNAK A TEMESVÁRI NYUGDIJASOK. Temesvárról jelentik: Az itteni nyugdíjasokat hetek óta biztatták a pénzügyigazgatóságon, hogy rövidesen husz millió lej érkezik Bukarestből és akkor valamennyiük hátralekötött ki-fizetik. Ma azután meg is érkezett a nagy küldemény, amely azonban két millió lejt zsuorodott. Ebből is mindössze egy fél millió jut a nyugdíjasoknak, a többi a temes-megyei tanítók elmaradt járandóságaira fizetik ki.

— BRASSÓI PIACI ÁRAK, 1932. április hó 22-én: Marhabús, levesnek kg. I. 18—20, marhabús, levesnek kg. II. 12—14, marhabús, pecsenye kg. 36—38, sertéshús combja kg. 24, sertéshús karaj kg. 26—28, zsirszalonna kg. 24—26, zsir kg. 34—36, tojás drb. 1—1.20, csirke párja 50—130 lej. — Élő állatok, kilóra: Export ökör, élősúly kg. 12—14, sertés, élősúly kg. 12—13, ígás ökör drb. 5000—7000, 16 drb. 3000—8000, 16 luxus, drb. 12.000—18.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 390—400, rozs 280—310, árpa, sör 320—340, árpa, takarmány 280—300, zab 380—400, tengert, szemes 270—290, lencse, nagyszemű 250—350, bab, fehér 350—400, burgonya 120—150 lej. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 180—200, széna, laza 140—160, szalma, laza 80—90, korpa 240—260 lej.

* KÖSZÖNETNYILVANTAS. Mindazoknak, akik egyetlen drága gyermekünk, György Jenő I. éves papnövendék elhunytá alkalmával részvétüket bármely uton nyilvánították, különösen dr. Faragó Ferenc gyulafehérvári teológiai prefektnek, papnövendékeknek, a brassói plebánia lelképásztorainak, cserkészeknek, volt osztálytársaknak, vasuti egyletnek. Szt. Kereszt-hadseregnek Szt. Ferenc III. rendű testvéreknek, ápolóinak, rokonoknak stb. ezúton mondunk hálás és felejtethetlen köszönetet. György János és neje. (e)

* VALLÁSOS EST. A brassói magyar evangélikus Jótékony Egyesület folyó hó 24-én, vasárnap este 6 órai kezdettel vallásos estélyt rendez a magyar evangélikus templomban, gazdag műsorral. Erre a vallásos estélyre egyházközségünk minden tagját és barátját ezúton is szeretettel meghívjuk. (e)

Emlékezzon mindig

utólréhetetlen

61 sz. selyemharisnyánkra,

amely nemes Bemberg selyemből készül, ruganyos, tartós garantáltan hiba mentes és

ára csak 100 Lei

HERCULES

GYÁRI LERAKAT BRASSÓ, KAPU-UTCA 41.

Tavaszi kötött-áru újdonságok dus választékban eredeti gyári áron.

Használja ki az alkalmat!

I. Sander

cégnél

Brassó, Kolostor-u. (Str. Volvodul Mihai) 13. udvaron

most árusítják a néhai Verzár Sándor (Czink és Verzár-óeg elhalt beltagja) hagyatékából, testvérei által örökölt árukat. — Az összes női- és férfi divatáruccikk, kosztüm, ruha és kabátszőve-tek, selymek, vásznak, lenárúk, asztalneműek, kötöttáruk, harisnyák stb. stb. a legolcsóbb áron.

Infláció? Defláció?

mind mese!

De az ELBÉNél a

30% engedmény valóság!

Gyermekek socni	7
Férfi socni	10
Barette	14
Női cérna kesztyű	18
Női cérna kesztyű I-a	28
Selyem harisnya, hibamentes	36
Selyem reform nadrág	40
Selyem leányka ruha	63
Női selyem harisnya, „Bemberg“	79
Női selyem blouse	84
Női gyapju mellény	90
Női gyapju ruha	245
Női selyem ruha	280

ELBE Harisnyaház

Brassó, Kapu-u. 50

Utlevéladó Lengyelországban

Varsó, április hó 22.

A lengyel kormány az államkincstár jövedelmeinek emelése céljából elhatározta az utlevéladó bevezetését. Az erre vonatkozó rendelet szerint a külföldre utazó lengyel állampolgárnak utlevele után 400 zloty-t kell fizetnie.

A jelentés arról számol be, hogy a lengyel példát követni akarja Csehszlovákia kormánya is, amely rövidesen kidolgozza az utlevéladó bevezetését elrendelő javaslatokat.

— MAROSMEGYEI HIREK. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Az itteni tábla ma egy évi börtönre ítélte Bontean Tódor tizenhétéves fiatalembert, aki a múlt évben Mező-örményes községben erőszakot követett el Ilean Anna tizenhatéves félkegyelmű leányon. A szerencsétlen teremtésnek gyermeke született s most a legnagyobb nyomorban tengődik. — Tavaly télen nagyobbarányu betörést követtek el dr. Kornhofer szászrégeni ügyvédnél. A tettest nemsokára elfogták Máté Péter személyében, akit a marosvásárhelyi törvényszék most egy évi és kilenc hónapi börtönre ítél. — Nyárad községben felakasztotta magát Tóth Lajos hatvanéves gazda. Az idős ember a rossz gazdasági viszonyok miatt követte el tetteit. — Nemrég meghalt a marosmegyei Gödemesterháza községben Kádár Endre dúsgazdag parasztnő és közel harminc millió lejt kitévő vagyonát két főörökösére, Kádár Péter lelkészre és Kádár János tanítóra hagyta. A mellékörökösök most azzal vádolták meg a két Kádárt, hogy meghamisították a maguk javára a végrendeletet. A bíróság egyelőre biztosítási zár alá vette a vitás vagyont. — A marosvásárhelyi rendőrség átadta az ügyészségnek Rácz Béla rövidáru kereskedőt, aki ellen az a vád, hogy lakásán kommunista agitátorképzőiskolát tartott fenn. A vele együtt állított többi gyanúsítottakat ma szabadlábra helyezték.

Szerkesztői üzenetek

Márfalvi előfizető és több tartalékos tiszt figyelmébe. Kérdésekre az alábbiakban válaszolunk: Tartalékos tisztek az 50 százalékos utazási kedvezményt csak abban az esetben kaphatják meg, ha belépnek a tartalékos tisztek egyesületébe. Erdélyben eddig csak Bras-

sóban alakult meg a tartalékos tisztek egyesülete, de bárhol megalakulhat és csatlakozhatik a bukaresti központhoz, ahol 25 tartalékos tiszt van együtt. Közelebbi felvilágosításért forduljanak C. I. Marinescu urhoz, az egyesület elnökéhez, (Brassó, Sirul Jorga 24.), vagy pedig Atanase Preotescu rendőrgazdálkodó urhoz, (Brassó, Chestura Politiei).

Sch. H. A törvény még nem jelent meg a hivatalos lapban, s tudomásunk szerint magyar fordítása sem jelent még meg.

M. Gyula. Köszönet a köszönetért és az elismerő sorokért. Reméljük, hogy az erős és állandó akciónak mégis csak sikere lesz.

Szücsipari tanfolyam. A bécsi, vagy a lipcsei szücsipari tanfolyamok ügyében forduljon felvilágosításért közvetlenül a lipcsei, vagy a bécsi vásárlóirodához, (Messeamt Leipzig, Messeamt Wien), az ottani napi megélhetés ára általában az itteni városi árak másfélszeresére rug.

Aggódó szülő. A leányka ki fogja heverni első csalódását. Még sokkal fiatalabb, sem hogy könnyen át ne esnék ezen a gyermekbetegségen. Sőt az sem végzetes baj, hogy a fiatalember, akiben csalódott, a többi udvarlót elriasztotta. Mint anya, jól tette, hogy a leányához hűtlen fiatalembernek gratulált eljegyzéséhez. Legalább látja, hogy nem bucsulnak, nem törik magukat utána. Találkozás esetén se mutassanak haragot, beszéljenek úgy vele, mint közömbös idegennel. A leánykáját pedig nevelje úgy, hogy komoly és nem hivatásérzet töltse be a lelkét, s akkor többet nem is fog csalódni.

Régi előfizető. Az az épület a posta-automata részére szolgál és nem lesznek benne kiadó irodák.

Technikus. A munka még nem kezdődött meg. Kérését küldje az Electro Invest-hez, Bukarest, Str. Benito Mussolini. Nekünk nincs módunkban protezsálni.

Kétségbeesett asszony. Megértjük fájdalmát. Elszakadt Budapesten lakó szüleitől, nem tudott nagybeteg, majd halott atyjához menni, mert nem kapott utlevelet, s most nagybeteg anyjához sem tud menni, mivel, bár utlevelet kapna, nem tudja a férje esedékes és félve előre fizetendő adóját megfizetni abból az ötezer lejből, amit egy házi perselyben esztendőnk óta, nagy önmegtartóztatással összekuporgatott erre a célra. Ha az adót kifizeti, nem marad pénze az utra. Bizony elkeserítő, fájdalmas sors, s nem csodáljuk, hogy az adóhivataltól hazatérve, összetört a perselyt, (a juhász is fejbeverte a szamarát, mikor babáját már holtan találta!) A persely összetörtét, de a lelkének összetörnie nem szabad. Még egy kis türelem, még egy kis kitartás, még egy kis persely, amiben legdrágább kincsét, a jobb jövő reményét őrzi, s meglátja, jobb napjai lesznek s boldogan fogja viszontlátni szeretett anyját is.

Tasnád. Tudomásunk szerint olyan törvény vagy rendelet, amely az állampolgársági törvény idézett rendelkezését megváltoztatta volna, nem jelent meg.

Baromfi. Sajnáljuk, de a kért címmel nem szolgálhatunk. Tessék talán a Kocsis András és Fiai brassói baromfitelepéhez fordulni, ők talán felvilágosítással szolgálhatnak.

F. H., Szatmár. Kant mondása az, hogy: „Szép, ami érdek nélkül tetszik.” Greguss csak idézi az esztétikájában, mint ahogy minden poetika is idézi.

Természetimádó. A gondolat egészen ügyes, eredeti, de a kidolgozása kezdetleges.

G. Mária, Székelyudvarhely. Az a sorsjegy egészen labilis. Nem lehet róla még pontos hírt sem kapni, nem hogy huzási listát.

P. Ede. Most már legjobb végigcsinálni a boltot, mert a kötvény maga jó. Azt hisszük, hogy a csereajánlat is komoly.

Maroshévíz. (Toplita). Köszönjük szíves ajánlatát, de legnagyobb sajnálatunkra, nem reflektálhatunk rá, lévén már tudósítónk, aki az ottani eseményekről is referál.

141221. sz. előfizető. (C. B.) A B. L. tegnapelőtti, 92. számában részletes ismertetése van a lakbértörvénynek. Ott megtalálja a tájékoztatásul szolgáló rendelkezést.

Hsl. Sajnáljuk, de anélkül nem közölhetjük.

452439. sz. előfizető. A B. L. 92. számában leközöltük a lakbértörvény rendelkezéseit, ott megtalálja a kívánt tájékoztatást a kérdésre vonatkozóan.

Székely I. Csigák ellen legjobb égetett méssporát hinteni el; ez biztosan pusztítja őket.

B. F. A helyzet az, hogy ma örülni kell, ha ennyit is visszakar a banktól. Ha a bíróság úgy állapította meg, akkor az egész összeg után jár a kamat.

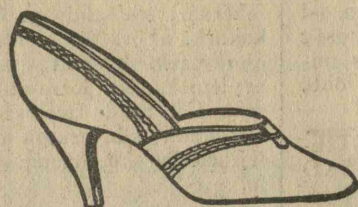
Hitelzővetkezeti tag. Külön kell bejelenteni a pénzügyigazgatóságon, hogy a szatósztáletet be akarja szüntetni és külön kérvényt benyújtani, hogy a korlátolt italmérést meg akarja tartani. Ez utóbbi után külön lesz megadótatva, de az is elég lesz egymagára. Különben, ha az italmérési joga 1930. június után kelt, akkor nem is lehet a kettőt elválasztani, csak, ha a jog még az említett dátum előtti volt.

Nagybányai olvasó. Foglalkoztunk már az illető dolgaival és szívesen tennénk eleget a köz érdekében az önk kívánságának, de konkrét adatok nélkül nem írhatunk ismét. Tessék ilyeneket rendelkezésünkre adni és akkor készséggel.

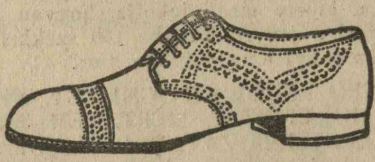
N. M., Csikszerecs. A B. L.-ban is állandóan hirdetik a társasutazást a budapesti társasárra; tessék sürgősen jelentkezni, még nem késő. Ezzel a vizum-probléma megoldódik.

LEG
NAGY
OB
B
VÁ
LA
SZ
TÉ
K

Carmer

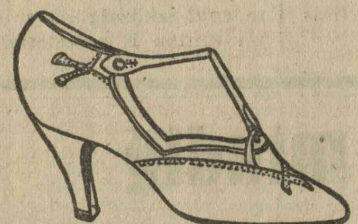
375

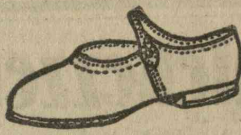
525

425

425

18 - 21 LEI 155
22 - 25 " 210
26 - 30 " 275

375

31-35 LEI 390
36-39 LEI 425

31-35 LEI 340
36-39 LEI 380

Max Heitz

Brassó, Kapu-u. 41

LEG
SZÉ
BB
MOD
ELL
EK

A színházi előadás gyönyöréből — a tűzhalál borzalmába

Ezrek pusztulnak, ha kitör a pánik

A tüzesetek közül a színházégek a legfélelmetesebbek. Ezt nemcsak a szomorú tapasztalatok teszik érthetővé, hanem az a modern tudomány is, amelyet a tömegek lélektanának nevezünk. Ebből tudjuk, hogy a tömeg alakult egyes emberek elvesztik egyéniségük egy részét, a tömeg hatása alá kerülnek, azzal együtt éreznek és cselekszenek. Ez gyakorlati kellemes érzés, amelyen nem sokat foglalkozunk. Sőt a tömeghangulat egyik vonzóereje a színházaknak. Amikor leültünk a telt nézőtérre, máris kezdjük kicsérlni előző hideg énjünket egy új, forróvéru énnel, amely három órán keresztül intenzíven kíván örülni vagy haragudni, félni vagy merni, a jó pártolói, a rosszat gyűlölni, általában végigélni azt, ami a színpadon történik, ezt követőleg pedig kivenni részünket a nézőtér életéből, szerepelni a nagy zsűriben, amely közbeszó végzése után minden este ítéletet hoz hallottak s látottak felett. Mindez a tevékenység tömegben, a tömegnek lélektanának szabályai szerint történik, magasra fűtött, kellemes izgalomban, amely azonban hajlamos arra, hogy átsapodjon az ellenkező végletbe. Amikor a legkisebb zavar nézőtérre, vagy színpadon már magára vonja az egész tömeg haragját, vajon mi történhetik itt, ha elhangzik a borzalmas kiáltás: *ég a színház!* Nem is kell égnie a színháznak, a kiáltás lehet csupán vaklárma, máris kitör a pánik, a tömegőrület okozta rémület, amely a legokosabb embereket is megfosztja eszük használatától.

Számos példa van erre a krónikában. A modern technika szerint épült színházak nem találja készülletlenül sem a tűz, sem a tüzlárma, el tudnak banni a tüzzel is, a tömegőrülettel is. Rendőrség, tűzoltóság s az egész színpadi személyzet erre berendezkedetten, teljes hidegvérrel fojtja meg csirájában a pánikot és menti meg az emberi életet. Ha urrá tud lenni a tömeghisztérián. Mert ez a nagy ha mindig ott lebeg a tömegbe került ember felett.

Ma már mindenesetre minimálisra zsugorodott össze modern színházaink tűzveszedelem, szemben például a száz év előtti állapottal, amikor már mai értelemben nagy, sőt túlságosan nagy színházakat építettek tűzveszedelemi tapasztalat és felszerelés nélkül.

A berlini Opera égése

Ez volt az oka a biedermeier-kor nagy színházi tüzeinek. Ezek közül kimagasló Közép-Európa két óriásházának, a berlini operának és a pesti városi színháznak égése. E két színházi tűz sokban hasonlít egymáshoz, főként abban, hogy — szerencse a szerencsétlenségben! — a tűz mindkét helyen a közönség távozása után tört ki. — A berlini Operaházban, amelyet még Nagy Frigyes építtetett, 1843 augusztus 18-án három egyfelvonásos adtak, ezek utolsójaként *A svájci katoná* című balettel. Hatkor kezdték az előadást, kilenc után végeztek. A tűzörvénnyel bejárta a színházat s a színházi ruhákban füstszagot érzett. Mi ez? Talán a táncoló lövöldöző svájci katonák puskaporának a szaga? Nem tudták megmondani. Ezzel beérték. Jött egy másik örvénnyel, ez már ugyanott tüzet látott. Elszaladt egy primitív kézfecskendőért, de ezzel nem ért célra. Rémülten látta, hogy az emeleti részek s a tető már lángokban állnak. Életben nem esett kár, a remekbe készült épület azonban menthetetlenül égett, bár lajtokkal, fecskendőkkel kilenc kilométerrel is rohantak az önkéntes tűzoltók. Éjjel egy órákor összeomlott a tető, a páholyos és a koncert-terem, csak ekkor sikerült odairányítani a vízfecskendőket, a páravá változott víz azonban még pokolibbá tette a tüztengert. A porrá égett színházat a porosz energia másfél év múlva felépítette és visszaadta rendeltetésének.

Amikor a pesti Városi Színház nyelék el a lángok

A pesti városi színház, amelyet a mai Vörösmarty-téren 1808—1812 közt építettek és Európa legnagyobb színházának mondták, 1847 febr. 2-án égett le. Aznap este a *Zampa* c. operát játszották. A közönség már a második álmát aludta otthon, amikor hajnali négy órákor a városban félreverték a harangokat. Égett a színház! Egy félórát tartott, amíg segítség érkezett. Az épület három

oldalról állt lángokban: a tér felé és két oldala felé, ahol jelenleg a Deák Ferenc és Vigadó-utca vezetnek ki a Dunaparra. Még másnap is égett. Ikerépületét, a Dunára néző Redontot sikerült megmenteni, ez két év múlva esett Hentzy bombáinak áldozatává, a színház maga elpusztult.

Emberéletben itt sem esett kár, a szomorúság azonban városzerte nagy volt. Az elpusztult közvagyonon kívül háromszáz ember kenyérért is volt szó. István főherceg, az utolsó nádor, rendkívüli jóindulattal érdeklődött az esetről, amely őt annál inkább meglepet-

te, mert ő történetesen a berlini opera égését is végignézte. A közönség is természetesen összehasonlítgatta a két színházéget és megállapítani vélte, hogy Berlinben is a *Zampát* adták és hogy ez a tűzijátékos darab gyújtotta fel mindkét színházat. Amint láttuk, Berlinben nem a *Zampát* adták: viszont amint azt az 1928-as madridi égés bizonyítja, a tűzijáték sem a legkellemesebb színházi rekvizitum. A pesti német színházat egyébként üldözte a szerencsétlenség: soha fel nem épült, sőt utóda az idiglenes színház az Erzsébet-téren és a gyapju-utcai színház szintén leégtek.

Ezer ember tűzhalála a bécsi Ringtheater égésénél

E két nagy színházégekben a tömegőrület veszedelmesebb kitérősei maradtak, de sajnos, a színházékeket nem lehetett előadás utánra korlátozni. A következő nemzedék legborzalmasabb színházi katasztrófája, a bécsi Ringtheater 1881 december 8-án — tehát most ötven év előtt — bekövetkezett pusztulása már ilyen volt. A néhány év előtt épült színházban *Offenbach* ragyogó sikerű *Hoffmann meséi*-nek második előadására készültek. Hét órákor kellett volna megkezdni az előadást, a közönség nagy része már háromnegyed nétkor elfoglalta helyét. A vasfüggöny fenn volt. Egyszerre sűrű füstgomoly áradt a nézőtér felé, majd lángok fogott a színpadi függöny. Tüzt! Tüzt! hallatszott minden oldalról. A színészek meg tudták menekülni, de nem a közönség. A vasfüggönnyel nem eresztették le és egyszerre lángokban állt a nézőtér. Az utcánjárók gyorsan észrevették a tüzet, csakhamar a tűzoltóság is megjelent, az épületbe azonban csak nagysokára tudott behatolni. Ekkor az erkélyek már zsúfoltan megteltek jajveszékelőkkel. Egyetlen balkonn 84-en szorongtak és drámai jelenetek közt vetették le magukat a mentő-

ponyvákra. Ez volt a borzalmas sorstagedia enyhébb része. Belül a tömött karzat közönsége úgy keresett menekvést, hogy ledobta magát a nézőtérre. Erről mit sem tudtak az utcán, ahol az összegyűlt főhercegeket az első órában azzal nyugtatták meg, hogy emberéletben nem esett kár. A rettenetes való, amely szerint az áldozatok száma megközelítette az ezret, akkor derült ki, amikor sikerült behatolni a színház belsejébe, ebbe a borzalmas máglyába, amely egybeégett a földszintet az összes pincékkel és stülvesztőberendezésekkel. Okok: bezárt vészkijáratok, pótlámpák hiánya, a gázlámpákat meggyújtó — még ki nem próbált — villanykészülék és mindenekfelett fegyelmetlenség.

Színház-tüzek az utóbbi időben

A háború előtt Párizsban és Csikágóban voltak üldöklő színházi tüzek, a háború utáni időben pedig 1923-ban Tokióban döntötte romba a földrengést követő tüzvész az összes színházakat. Az utolsó évek rettenetes színházége Mad-

Követeljen kimondottan eredeti Olla-t mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

ridban 1928 szeptember 23-ról 24-re virradó éjjel pusztította el a hatemeletes Novedades-színházat. Méreteiben nem érte ezt utol, de súlyos intézőidővel szegél a bolognai színháznak nemrégiben és a Königsberginek, a legutóbbi hetekben történt égése. A Königsbergi színház-tűznél csak a bámulatos német ábrarajm vette elejét egy rettenetes tömegkatasztrófának.

Futballmeccsek — közönség nélkül

Brassó, április 22.
Régi problémája a labdarúgó-sportnak, hogy a nagy küzdelmek alkalmával feltízelt szenvedélyeket miként lehetne mérsékelni és hogyan lehetne biztosítani a meccsek sima, botránymentes lefolyását. Aki végigült már kilencven percet a tribünön, az személyes tanúja lehetett annak a szenvedélyes szóharcnak, mely a közönség és a bíró, valamint a közönség egyes tüzeiből vértü egyedei között lezajlott. Bizony, sokszor érdekes ez a szópárbaj, mint maga a küzdelem, amely a gypen folyik és amely természetesen és közvetlen előidézője valamennyi szenvedélyes közelharcnak.

Hatalmas iramban rohan le a szélső, áttör minden akadályt, a gól a levegőben van és már csak a kapus éberségét kell kicselezni. A döntő pillanatban a csatár kézzel érinti a labdát. A bíró, aki már meglelt, kissé pocakos ember és talán éppen az futott át az agyán, hogy a fizetését még mindig nem folyósították, pedig már jó tíz nap telt el az esedékeség óta, — nem bírja az iramot és a versenyt a fiatal és gondtalan csatárral. A bíró még a középvonalon libeg, mikor a játékos már elérte a kapu vonalát és megtörténik a szerencsétlenség: a közel leütött labda.

A közönség sivít, az állóhely füttyöl, a játékosok tiltakoznak, a labda a hálóban táncol, a bíró hajthatatlan és a középvonalra mutat.

Ekkor lett volna szükség arra a bizonyos pápaszemre! A nézők két pártra szakadnak, pofonok innen és pofonok túl és kész a botrány...

E sorok írója több ismétlődő alkalommal számolt be hasonló keretek között lefolyt sportcirkuszról.

A sporthatóságok ilyenkor rendesen nyilatkozni szoktak és megfenyegetik a közönséget, hogy kizárják a pályákról, ha megismétlődnek a botrányok. Pedig a botrány törvényszerű és mint ilyen, néha szinte elkerülhetetlen.

Erdekes kísérlet folyik Brassóban a botránymentes mérkőzések biztosítására. A sporthatóságok ugyan nem is tudnak erről és csak ezek a sorok fognak világosságot gyújtani, hogy itt tulajdonképpen egy szerencsés kísérletről van szó, hogy a későn megkezdett tavaszi bajnoki szezon és ennek következtében összetörölött program lebonyolítására a hétköznapiakat is felhasználják. Hétköznapi, még a mai munkanélküli világban is csak kevés ember megy a sportpályára asszisztálni és közönség nélkül simán folynak le a mérkőzések.

Ha meggondoljuk, a labdarúgás lényegileg nem kívánja meg azt, hogy közönsége legyen. De mi lesz az anyagiakkal?

Sem botrány, sem bevétel...

Az operáció sikerült, de könnyen éhen halhat a páciens. F.P.

Vasárnap elődől a brassói bajnokság

Brassó, április 22.
A tavaszi szezon legérdekesebb és legizgalmasabb mérkőzését játsszák le vasárnap a brassói bajnokságban. Az IAR és a Brasovia mérkőz össze az erőiket és előreláthatólag elkeseredett küzdelmet fognak vívni a bajnoki pontokért. Mint emlékeztetés, az őszi szezonban az IAR került a bajnokság élére egy pont különbséggel, úgy, hogy a vasárnapi mérkőzés eredményén mulik a bajnokság: a Brasovia, vagy az IAR kerül-e az élre?

A nagyfontosságú mérkőzés iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozik és a kerület legszigorubbna ismert bíróját, dr. Nagy Györgyöt kérték fel annak a vezetésére, hogy a küzdelem sima lebonyolítását biztosíthassák.

A brassói derbimeccs vasárnap délután 5 órákor kezdődik. — Előzőleg a BMTÉ és az Olympia elsőosztályt hajtó mérkőzése lesz. Délelőtt az ifjúsági csapatok játszanak a bajnokságért.

A szombati ünnepnapon a Victoria és az IAR első csapatai játszanak barátságos jelleggel. — Valamennyi mérkőzés Brasovia pályán lesz.

Olcsó! Jó! Divatos!

MINDEN A

FIBRA

RUHANAGYÁRUHÁZBAN
BRASSÓ, Kapu-utca 50
BUKAREST, Str. Şelari 3

FIÓKOK:

ARAD
DÉS
KOLOZSVÁR
HAROSVÁRHÉLY
NEDGYES
NAGYSZEBEN
PETROZSÉNY
PLOESTI
TENESVÁR

Mutatványárak:

Gyermeke ruha	280
Leányka és fiukabát	420
Férfi ruha	685
Férfi treencchoot	685
Női tavaszi kabát	720
Divatos selyem ruha	780

a leginom-bb minőségig

CSAK JÓ ÁRUT LEHET ÁLLANDÓAN HIRDETNI

Aki hirdeti az meg-
csúli a vevőt, gyorsan,
előnyösen szolgál ki
és megnagyobbodott
forgalom mellett le-
lentékenyen
OLCSÓBB ÁRAKAT
számít!

FOGADJA MEG TANÁCSUNKAT:
KÉRJE MINDENÜTT AZ ITT
HIRDETETT MÁRKÁKAT! SZE-
REZZE BE SZÜKSÉGLETÉT
AZ ITT HIRDETŐ CÉGEK NÉL!

Legmodernebb
női- és férfi
tavaszi
szövetek

a legkitűnőbb
minőségben!

VESTIS, BRASSÓ
LEN-SOR 22. Telefon: 128

**SETA-
SELYMEK** BEN
szortírozott raktár!

Eredeti gyári árak:

Fehérnemű, harisnya, kötött-
áru ezen védjeggyel

a legolcsóbb mert a legjobb.

WEBER ROBERT
BRASSÓ KAPU-UTCA 7.

Record Ruhaáruházban

Brassó, Kapu-utca 1 sz. (Str. Regele Carol).

Nemcsak jót, hanem nagyon olcsón is vá-
sárolhat

Az árakat ismét leszállítottuk!

Férfi szövetruhák Lei 600.- től
Trenchcoat " 500.-
Munkásruhák " 240.-
Szövet gyermekruhák " 240.-

CIPŐK

„DERMATA“ a legjobb belföldi márka
„SALAMANDER“ ES
„FOR-EVER“
a legjobb külföldi márkák

IPSEN

CIPÓARUHAZAK
Brassó Kapu-u 28
MEDGYES
SEGESVÁR

RADIO-
LABORATORIUM

„NOV“
Brassó, Rózsater 19.
Telefon: 199

Autotechnika,

Brassó, Vasut-utca 2.
Legolcsóbb bevásárlási
törzs autósoknak!

**Elegánsan
öltöztet**

TELMANN FIVÉREK
uridivatszabószága
BUKAREST,
Cal Rahovei 34.
Scherg szövetek

Cipők

garantált jó minőségben és
olcsón még mindig kaphatók
Nagy Ferenc
cipőüzletében
Brassó, Kapu-utca 19.

ELECTRA

BRASSÓ, Kolostor-u. 22
Rádió- és villanyfel-
szerelési vállalat

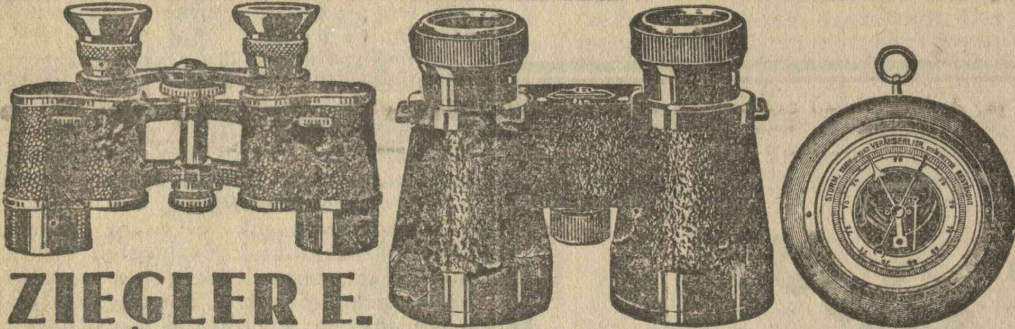
A TONDERUJAK allandó-
an kapható a Brassói Lapok
könyvosztályában. A legjobb
magyar női kézimunka lap
ára 45 lej. Vidékre portóra a
pénz előleges beküldése mellett
50 lej.

H. PETERSBERGER

írószer és festékárú kereskedés
Brassó, Hosszu-utca 22.

Naponta frissen pörkölt kávé keverékkel,
amelyek a mai technikának megfelelő legmodernebb
motoros pörkölővel
lesznek pörköltve.
Friss tea érkezett; árszállítás teában.

ZIEGLER E.

BRASSÓ, Kapu-utca 28 Látcsövek, optika, barometerek, javító-műhely

Háziasszonyok figyelmébe!

Mától kezdve megtalálja nálunk a **Benedikt Schroll's**
Söhne cég minden gyártmányát, eredeti gyári árakon,
darabonként.

DEPNER & ROTH BRASSÓ, KAPU-UTCA
A Brassói Központi Hírelroda tagja

Tűzifát,

szén-kokszot szállít:
S. A. R. LIPA THEILER
Bukarest,
Soseana Gării Obor 21.
Telefon 2.42/61

Varrógép, kerékpár, tróger
gramofon legolcsóbb csak
Gociman & Löbnél
Brassó, Kolostor-utca 26.

Szakaszerű javítások Gye-
rek kerékpárok méret után

**Karl Fröhlich
és Tsa**

vaskereskedés
Brassó, Hosszu-utca 30.
Telefon 221

Allandóan dúsan felszerelt
raktár minden
kovács, lakatos, bádós,
ács, asztalos, építész, me-
zőgazdasági

szükségleti cikkből, a legol-
csóbb napi áron.
Nagy főzőkemence és
fűzőedény-raktár.

10 darab Népszerű regény
míg a csekély készlet tart 50
lej, vidékre portóval 60 lej,
utánvételt 66 lej. Maupassant
A másik gyermeke Csermely.
A basa topánkái, Csermely
Adieu Madame, Forró Pál.
A megölt szerelem, Forró Pál.
Különös tüzek, Lorró Pál: Aki
mindig csak vendég, Csermely
A boszu örvényében, Szász
Béla: Az öreg zsoltár ritka
Altai: Célnál. Megrendelhető
a Brassói Lapok Könyvosztá-
lyától.

Husvét alkalmával jó lekencczel bort LESZÁLLI-
TOTT árakkal kizárólag a

„La Bistrițeanu“

borcsarnokban találhat. BUKAREST, Piața
Sf.-Gheorghe (Str. Sf.-Gheorghe nouă 13).

Biri néni szakácskönyve

egyszerű háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötve 150 Lei.
Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában

Ady a harisnyák királynője, Ady a királynők harisnyája

Jó minőséget ~ olcsó árban
DELTA cipőüzlet (volt „Derby“)

BRASSÓ, KOLOSTOR-UTCA 23.

Férfi cipők . . . 340.- Lei-től.
Női cipők . . . 190.-
Gyermekek cipők 98.-

Simon Judit

művirág-gyárában szerezheti
be a legmodernebb kalapvira-
gokat, gyári áron.

Bukarest, Str. Gabroveni 59, I. emelet.

OGSEDA 98 Lej Legjobb, legolcsóbb női
ADESGO 51 148 „ selyemharisnya!
ADESGO 57 170 „ Kapható:
DOLLY 115 „ **M. BLATT** harisnyáüzletében,
MANON 96 „ BRASSÓ, KAPU-UTCA 30

Hibamentes. Vidékre is szállítok postán, utánvét mellett

A magyar humor életadó nedüje

Képeset sajnálók olyan nagyon, mint azt, hogy a magyar irodalmi export-cikkekben legkedvesebb esztétikai kincsünk, a jó magyar humor bizony csak alig van képviselve. Pedig ez adna legnagyobb kelendőséget nekik, legtöbb becsületet pedig népünknek. Tanul rá jócai meg Mikszáth; népünkben gyökerező humorunk két nagymestere.

Közhit ugyan, hogy pl. a német, az angol, az olasz, a francia stb. éppen a legnemesebb magyar humort nem érti meg, de ez éppen olyan nem igaz, mint a milyen igaz az, hogy mind például az orosz népiélekek még az oly nehéz magyarozóját is, mint Dosztojevszkij, megértjük és az annyira angol Dickensben még ma is gyönyörködni tudunk, harsak jó a fordítás. Azt pedig, hogy a magyar humor nagyon is fölér más nemzetek humorához, jókai rég megmutatta.

Hanem az igaz, hogy a háború után jó darabig mintha egyszerre letörölték volna lelkünk az életnek ezt az aranyos zománcát. Ezen át figyeltem az egész irodalomban azt a nyomorú hangulatot, ami az írásműveken, de még a művészeteken is borongott. Mintha kiesett volna a világ feneké. amint közszólásunk tartja. Néhány esztendőre azonban megint áttörték ezt a kemény kővet és a mi ősi magyar hangulatunk, humorunk lassan föltámadt és jelentette, hogy igenis élni akarunk, tudunk és fogunk is élni.

Jómagam jártomban-keltomban a mi életünkkel ezzel a kincsével szeretettel és sokat foglalkoztam. Most csak egy-két csöppel bírom megkínálni az építkezett kincsből kedves olvasóimat. Igen ugyan a pincében még néhány anekdota-hordóm a finomabból is, de ezt az asszonyok számára tartogatom.

SIKKASZTAS, MINT HÖZOMANY

A képviselősséggel kerés muló dicsőség fejében igen nagy közrabszolgaság is jár. Rosszabb az egykorinál, mivel a régi rabszolgának csak egyetlen ura volt, de a képviselőnek 40—50 ezer van; olykor még több is. Nemcsak a maga kerületének minden protekciója szakad a nyakába, hanem valamennyi eltiúnt távoli rokon, elherodadt barátja volt, az mind megkerül.

Nekem különös specialitásom volt kedves olvasóim leányainak a házasítása. Itt is valami természeti törvény kívánta meg, hogy a kerületbeli leányoknak én csináljak hozományt, egy-egy szerény állás, hivatal, katonai fölmenés vagy kölcsön képeben, természetesen a pólegény számára. Így jutottam hozzá a más kerületekben protekció-kötelezettséghez is. De ha van igazság a világon, akkor én leszek az egyetlen, aki már földi életben üdvözlül. Ha pedig még nem lenne úgy, akkor annak csak a következő egyetlen eset lenne az oka, amikor is egy hozományt nem voltam képes kijárni.

A kerületemben ugyanis az egyik falusi

postamester — pedig jó postája volt, — apránként 10 ezer koronát vett kölcsön a magakezelte postai takarékpénztárból, természetesen előjárói tudta nélkül. Mivel pedig a pénz nem tudta visszafizetni az igazgatóság megindította ellene a sik-kasztási eljárást.

Emberi számítás szerint nemcsak postáját volt elvesztendő, hanem nehéz büntetés is várakozott rá. Természetesen azonnal expressz irt nekem, akinek — szerinte — „csak egy szavamba kerül”, hogy kihúzzam a bajból. Ő mindent meg fog téríteni következőképpen: Van ugyan is neki egy szép leánykaja, annak meg egy udvarlója, mondjuk pólegénye, aki azonban, noha postakiadó, sehogyan sem bír palami jó postát kapni. Szabadjak hát azonnal a miniszterhez, kérem meg a sikkasztási panasz visszavonására, de egyben arra is (csak egy szavamba kerül) hogy az ő leánya pólegényének adja oda az ötle elvett postát, aki is ennek fejében a 10 ezer koronát azonnal megfizeti a kincstárnak, sőt a leányát is nőül veszi. Így tehát három embert teszek egyszerre örökre boldoggá, az én jutalmam pedig bőven meglesz magában a nemes jócselekedet tudatában.

Ez az utóbbi jutalom olyan csábító volt rámmézve, hogy egy nyugtalan éjszaka után végre is elvittem a miniszterhez a levelet, ne nyomja legalább egyedül az én lelkemet. A miniszter mosolygott és így szólt:

— Geniális ember! Az elsikkasztott pénzről hozományt akar csinálni a leányának. Ird meg neki, hogy ez a csoda nagyon is közel állana a kámai mennyegzőn történt átváltoztatáshoz. Mink azonban csak földi halandók vagyunk és nem tudunk ekkora csodákat csinálni.

A többi, — mint Hamlet végzi, — néma csend.

FEMINIZMUS

A magyar nyelv veszteségének tudom, hogy már a politikusok is belekontárkodnak a nyelvhasználatba. Egész sor régi jó magyar szavunk veszte és sok rossz új szógyártmányunk születése árulja máris ezt a fűlságos jóakaratot. Köztük van a régi jó paraszt szó is, amiről ugyan ki-sült, hogy valamelyik ősapja szláv volt (prosz), de hát ez Pétőfőről is minden baj nélkül ki-sült, holottan a paraszt szó az Árpád-királyok idejében már megvolt. Kezdetben egyszerűt (simplex) jelentett, csak később lett belőle főnév és a job-bágy-sorban levő szántóvető eriber el-nevezése. Hogy némely közszólásban csu-folkodlak is vele, az igaz, de hát nem az Isten nevével is csufolkodnak a rossz száju emberek?

Bizony én, aki köztük nevelkedtem, nem teszem csuffá a magyar parasztot, hogy elvegyem tőle a régi jó nevét, ami-pel megtagadnám a sokatdicsért paraszt-ésl, parasztbecsületet, parasztjózságot is. Ezt az utolsót pedig még a városi és uri logikánál is többre tartom. A falusi

Színházban

és mindenütt, ahol sok ember van e gyűlt, fenyegeti az influenza veszélye. Fertőzés ellen megvédik a

Panflavin-
pasztillák

gallák szegények végig. A végén a főispán megkérdezi a legidősebbt:

— No, Mihály bácsi, megértette-e, hogy mit akarnak ezek?

— Megkövetem, igen nagyon sokat beszéltek; hát az ember nem tud jól eligazodni az olyan erdőben scra, ahol nagyon sok a fa. De szeretném hallani úgy egy-két szóval, hogy mit is akarnak hát tulajdonképpen?

A főispán így elégitelte ki:

— Hát azt akarják, hogy az asszonyoknak is éppen annyi joguk legyen, amennyi a férfiaknak.

Mihály bácsi tisztességtudó módon nevetett és legyintett egyet a kezével:

— Hát kérem alássan, hiszen nem lenne nekik az sem elég.

A főispán méltatlankodott:

— De Mihály bácsi! Nem tudja maga, hogy a felesége is csakugy ember, mint maga?

A Mihály bácsi sunyított egyet a bal szemével:

— Hogyne tudnám kérem alássan, nagyon is tudom... de a feleségemnek a világért se tessék megmondani.

Azt gondolom, ebben a néhány szóban több igazság volt, mint az egész vilápropagandában!

Kedvezőbbnek ígérkezik az új vasuti tarifa, de fuvardíjemelések is vannak benne

Bukarest, április hó 22. Hetek óta folyik a CFR vezérigazgató-ságánál a vasuti teheráru-tarifa revíziója. A különböző érdekeltek meghallgatása során kitűnt, hogy a régi gyáripár valósággal prohibítív tarifákat akar az erdélyi vállalatok esetleges konkurrenciája, sőt a Bukaresthez közel fekvő, versenycégek ellen is. Szerencsére ezt a tendenciát nem sikerült keresztülvinniök a tarifarevizión bizottságban, amelynek munkálatai végre befejezés előtt állanak. Annak ellenére, hogy az új tarifa körül szokatlan tiltakozás észlelhető, annyit sikerült megtudnunk, hogy a bizottság számos cikknel leszállította, ha nem is az érdekeltek által kívánt mértékben, a fuvardíjakat, ugyanakkor azonban számos cikknek emelte a díjtételét. Mint-hogy

az emelés életheleltése az előirt harmincnapos meghirdetési terminus betartásával csak július 15-re, vagy au-

gusztus elsejére várható,

az érdekeltek azzal a kéréssel fordultak a CFR vezérigazgatóságához, hogy a tarifa-redukció jelentő rendelkezéseket már május 15-én léptesse életbe. Miután a vasut egy látja, hogy az emeléseket nem nagyon lehet életheleltetni, nem találja sürgősnek a leszállított díjtételek életbe-leltetését sem.

Öt és fél milliárddal aktív volt a múlt évi külkereskedelmi mérleg

Bukarest, április hó 22. A pénzügyminisztérium kimutatást tett közzé az 1931 év 11 hónapjának, vagyis a januártól novemberig terjedő időszaknak a külkereskedelmi mérlegéről. Románia a tizenegy hónap alatt 520.418 tonna árut hozott be külföldről 14.733.800.000 lej értékben, szemben az 1930 évi 716.127 tonna 21.025.600.000 lejes importtal. Az export 9.172.786 tonna volt 1931-ben, 20.587.900.000 lej értékben, míg az 1930 évben a kivitel 8.419.954 tonna volt 26.558.700.000 lej értékben.

A múlt év 11 hónapjának külkereskedelmi mérleg aktívája tehát 5.513.100.000 lej.

HENOL ROYALE

A folyékony hajfestőszerek királynője. Minden kívánt színárnyalatban.

Kis doboz ára 100 Lei.
Nagy doboz ára 250 Lei.

Henna Royale

A híres keleti hajfestőnővény. Allandóan frissen rakítáron, minden színárnyalatban.

Kis doboz ára 100 Lei.
Nagy doboz ára 150 Lei.

Más festőszerek által elrontott hajszínt a legnagyobb gondossággal helyreállítunk. Kérje ezt a márkát gyógyszer-tárban, drogériában, fodrászüzletekben és illatszertárakban, vagy rendelje meg a fölerakatnál

DORTHEIMER, Bukarest
Calea Victoriei 50.

Csak is

Westemear

cégnél Brassó, Lensor 8

találja meg a következő előnyöket:

Női osztályunkban:

maiden naponta bécsi és párizsi modellek utáni ujdonságokat. — garantált szolid jó áru — szolid, kedvező árakkal!

Férfi osztályunkban:

az első-rangu bukaresti Cehoslovaca RT.-nek guári lerakatát!

Mérték osztályunkban:

kl-fogóstan szabást, a Scherg-gyár különlegességeit a legjobb kivitelben.

Olcsó férfi és gyermek ruházati osztályunkban:

a legolcsóbb árut is, közismert jó minőségben.

Eredeti gyári árak!

Telefon 710.

A közp. hiteliroda tagja.

Páratlan olcsóság, csak 5 lej egy detektiv-regény. A 113-as peresomó. Egy nagystilű szél-hámos. A kísértet tanya. A mediciek töre. Jajkiáltás a tulvilágról. Egy álarcos bál rejtelmei. A fehér kastély titka. A titokzatos villa. Az apáért. Amíg az álarc lehall. Egy éjszaka a Berviczky kastélyban. A rádium halál. Végzetes asszony. Az olajlámpás. Nyomok a hóban. 15 kötet 75 lejt. Az összes szám megrendelésénél portómentesen szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár.

Részenként több mint 24 ezer cím-zót tartalmaz. Román-Magyar rész füve 80.— II. Magyar-Román rész füve 80.— a két rész együtt köve egész vászon kötésben 180.— lei; díszes félbőrök esben 240.— lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

Adesgo és Ady selyem harisnyákban óriási választék

ADY selyem harisnya síma Lei 95	I. o. selyem harisnyák Lei 45
ajur 110	Férfi zoknik flohr 22
hímzett 145	Selyem combin-k 135
Női flohr harisnya 35	Selyem nadrágok 48
I-a női flohr harisnya 55	Férfi divat oxford ingek 190

„Centrál“

M. JÓZSEF

Harisnya, kötött és térfidivatlüzletében Minőségért garantiálunk! — Szolid kiszolgálás

A Brassói Lapok páratlanul olcsó kotta-vásárja

Küldjön be 20 lejt
Küldünk 10 tánc-kottát
vagy magyar nótát.
Ki-árolag új példányokat.

Rádióműsor

Vasárnap, április 24.

Bukarest: 11: Hgv. az Ateneumból. 13: Gramofon. 13.45: Hírek, időjelzés. 14: Gramofon. 17: Mezőgazdasági előadás. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: A rádió zenekara. 22: Előadás. 23.15: Könnyű és román zene. — **Budapest:** 10: Hírek, kozmetika. 11: Ref. istentisztelet. 12: R. kath. istentisztelet a Sacré Coeur-templomból. Utána: Zenekari hgv. Véghe Sándor hegedűművész közreműködésével. 15: Részletek Puccini operáiból, gramofonon. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.45: Rádió szabadegyetem. 1. A Kerntler-Országh-Friss trió hgv. 2. Sándor Imre előadás. 18: A debreceni férfikvartett hgv.: Ismeretlen egyházi énekek a XVI. évszázadból. Utána: Az 1. honv. gy. ezr. zenekara. 20.20: Glatz Oszkár festőművész előadás. 21: Operett-előadás a stúdióból. Utána: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. — **Bécs:** 10.45: A bécsi trombitakör hgv. 11.15: Szimfónikus hgv. 12.30: Bach: Wo gehst du hin? c. kántátéja. 13.40: Strammzene. 14.30: Az osztrák munkásegylet dalárdájának hgv. 16.30: Gítár-kamarazene. 17.20: A Népepera zenekarának hgv. 18.40: Az osztrák-magyar válogatott futballmeccs helyszíni közvetítése. 20.45: Az osztrák és német választások első eredményei. 21: Holzer-zenekar 25: Esti hírek. 23.15: Ganglberger-zenekar. Utána 2 óráig: Gramofon hgv. s közben: Az osztrák és német választások eredményei.

Hétfo, április 25.

Bukarest: 13: Gramofon. 13.45: Hírek, időjelzés. 14: Gramofon. 18: Zenekari hgv. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: A Szarvas-kvartett hgv. 21.25: Színház. 21.55: Zamfirescu asszony zongoraművész hgv. 22.15: Kamarazene. **Budapest:** 10.15: Gramofon. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: Gramofon. 13: Déli harangszó. 13.05: A Budapesti Hangverseny zenekar hgv. 17: Asszonyok tanácsadója. 18: Vidner Lili zongora hgv. 18.30: Felolvasás. 18.50: Berkes Béla cigányzenekara. 19.35: Gracza János és Kabók Győző előadás. Emlékezés Tömörkény Istvánra. 20.10: Német nyelvoktatás. 20.40: A budapesti filharmonikusok és a Palestrina-kör hgv. az Operaházból. 1. Beethoven I. és IX. szimfóniája. Utána: Pogány Dezső tánczenekara. Vigh Miklós énekszámaival. Kb. 24: Olasznyelvű előadás Tisza Istvánról. — **Bécs:** 8: Az osztrák és német választások eredménye. 12.30: Adler-kvartett. 13.40: Alfred Sittard hanglemezek. 14.10: A milánói Scala művészei gramofonon. 16.30: Ifjúsági óra. Kelet művészete. 18: A Geiger-zenekar délutáni hgv. Wagner Richard műveiből. Schorr Frigyes énekes közreműködésével. 21.50: Szimfónikus hgv. Hubay Jenő vezetésével. Közreműködik Rünger Gertrud (alt) és Richter Christa (hegedű). 23.20: Esti hírek. 23.35: Táncmuzsika Ernst Schön énekszámaival.

Kedd, április 26.

Bukarest: 13: Gramofon. 13.45: Hírek, időjelzés. 14: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Szimfónikus hgv. Jora Mihály vezényletével. 22: Előadás. 22.15: A szimfónikus hgv. folytatása. — **Budapest:** 10.15: Hgv. Váró Margit, Lipovszky József (ének) és Schuster Etelka (gordonka) közreműködésével. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05

ÚJ NŐI DIVATSZALON

VALLAL:

ANGOL és FRANCIA

MUNKAT

ELISMERT LEGJOBB

LEGSZEBB

KIVITELBEN

LEGJUTÁNYOSABB ÁRAKON!

KERES ELSŐRANGU SZAKMUNKÁSOKAT!

KRAUSZ DORA

Brassó, Közép-u. 36.

A rádió házikvartettje. 17: Gyermekóra. 18: Szentistván Juliska magyar nótákat énekel Kurina Simi cigányzenekarának kíséretével. 18.50: Pogány Béla előadása. 19.10: Az operaház zenekarának hgv. 20.25: Francia nyelvoktatás. 20.45: Tarka est Karinthy Frigyes műveiből. 22: Turry Peregrin előadása a fuvóshangszerekről. Utána: A Melle-vonósnégyes hgv. Dobos Imre klarinettművész közreműködésével. 23.40: Időjelzés, hírek. Utána: Táncmuzsika gramofonon. — **Bécs:** 11.20: Iskolarádió: Francia irodalmi lecke. 12.30: Falt-kvartett. 13.40: Rosetta Pampanini hanglemezek. 14.10: Gramofon. 16.20: Hgv. Erika Kahr (hegedű), Martha Popper (ének), közreműködésével. 18.05: Sommer-zenekar délutáni hgv. 20.10: Käthe Hye zenés táncórája. 20.40: Bécsi dalok. 21.40: Feria Sevillana, Andaluziai népiünnepély

garmofonon. 22.10: Esti hírek. 22.25: Wacek-zenekar. 23.30: Tauber Richard hangos filmslágeret énekel. Közvetítés Berlinből. 23.45: Táncmuzsika gramofonon.

— AZ ORVOS, A BETEG ÉS AZ ADÓHIVATAL. Párisból jelentik: El Párisban egy nagyon ismert sebész, dr. Marshack, aki a többi közt egy Bepalow nevű gazdag orosz is sikeresen megoperált. Honorálás után az orosz tulajadó hálaérzetében biztosította az orvost, hogy még száz-ezer frankot tartogat számára; ha valamikor megszorulna, bátran elkérheti tőle. Néhány év múlva a sebész borzalmas baj beteg lett, amelynek folytán mind a két lábát amputálni kellett. Nem tudta többé hivatását gyakorolni, nyomorba jutott. Ekkor visszaemlékezett az orosz ígéretére. Közben azonban Bepalow meggon-

dolta magát s a száz-ezer frank kiszolgáltatását megtagadta. Az orvos pörök útján hajította be az oroszra a pénzt. Az igazi meglepetés azonban csak ezután következett: jelentkezett ugyanis az adóhivatal, amely a francia törvény alapján az ajándékozás után való adóként az összeg felét lefoglalta. Minthogy pedig a másik fele ügyvédi és egyéb költségekre ment el, a nyomorékká vált orvos most újra perelhet.

A KOR.

— Egy történettudós megállapítja, hogy a nők már a középkorban is használtak szépitőszereket.

— Nos, ami azt illeti, szépitőszereket a nők most is leginkább a középkorban használnak.

TAKARÉKOS HÁZIASSZONYOK és GONDOS URAK!

Dolgoztassanak és vásároljanak az itt hirdető cégeknél!

Olcson és izléses öltöz-
ködhetik, úgy bellöldi,
mint prima angol
szövetekből:

VÉGH DÉNES

uriszabósá-
gánál BRASSÓ,
Kapu-utca 25. — I. emelet

Óra-, ékszer- és látszerészeti cikkek
Köpe és Bazant-nál
BRASSÓ, Kapu u. 46
Javításokat pontosan és olcsón eszközölünk

Alapított 1905-ben. — Aranyéremmel kitüntetve —
Kárpitos s d'asztó szakmába vágó mindennemű
párnázási és inkkálókat a legbiztosabb árban vállalja

Vaida Gyula
Brassó, Taka János (U-u.) 14.
Ugyanott antik párnázott bútorok eladók.

Bőriparos Mesterek Árucsmokában
BRASSÓ, Rózsater
Magyarországban kaphatók a „BERMATA” (Körmér)
összes bőrgyógyászati, igen jutányos árban és a
szakmához tartozó összes kellékek, raktári és mé-
ret utáni felszerések. — A master urak szíves tá-
mogatását kérik!

Kalapot, szépet, jót, olcsót csak
Margaretha Kalapszalomban
BRASSÓ, KOLOSTOR UTCA 28.
Alakítás: Lei 50.—

Mindenfajta
KÁRPITOS MUNKÁT
prima kivitelben, a legmérsékeltbb ára-
kon készít

Szabó kárpitos
BRASSÓ, VÁR-UTCA 44.

Kohn Ignác
KALAPSZALON,
Brassó, Kapu-utca 32.
Megérkeztek a legújabb modellek. Olcsó
árak, már 200.— Lei61.

GOMBOS uriszabósága
BRASSÓ, KAPU-UTCA 41.
A tavaszi szezonban és állandóan ÖLTÖ-
NYÖKET, FELÖLTÖKET és minden e
szakmába vágó munkát mérsékelt áron
készít.

TEICMANN BÉLA
uriszabósága
BRASSÓ, LÓPIAC 12
Mérsékelt árakon jól szabott ruhákat
készít.

Dolgoztasson
Lengyel Testvérek
URISZABÓSÁGANÁL,
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 15.
Mérsékelt árak!

FÉRFI és NŐI FODRÁSZ MUNKA
LEGOLCSÓBB, mert LEGJOBB

KRAUSE OSZKÁR

FODRÁSZSZALONJÁBAN
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 52
Ne sajnálja a fáradságot, öyöződjön meg!

Hölgyek figyelmébe!
Akar szép alakot?
Keresse fel

GUTERMAN
füz- és ortopéd-szalont
Brasso, Lensor 28.
Szép alakot szebbé tesszük,
deformált alakot, testi hiba-
kat eltüntetünk és széppé vá-
rásszólunk. — Fűző, melltartó,
princsoz, mindentelje has- és
hygienikus-kötő változatos mo-
dellekben és elsődrendű kivitel-
ben. — Hat havi jótállás
és díjtalan javítás!

DÁNÉR
cipőszeme és raktára Brassó, Lensor 30 sz.
Saját készí és sport-bakkancsok, férfi
és női cipők szolid árban. — Kész-
munka. A közpön i hitelroda tagja.

Mindenfajta
KÁRPITOS MUNKA
és kárpitozott bútor modern kivitelben,
lelküismeretesen és olcsó áron készül

A. Binder-nél
BRASSÓ, ARVAHAZ-UTCA 41.

Kósa Albert
térki-dívt szabósága
Öltönyöket, felöltöket leszállított árak mellett
készítik, míg a készlet tart. Elsőrangú munka.
Legújabb szabászat Brassó, Károly király-u. 6

N. Szabó M.
FÉHÉRNEMŰ- ÉS VEGYÍTSTÍTÓ
Ipartelep: Brassó, Hosszu-utca 32.
Gyűjtőhelyek: Weiss Mihály-utca 16. és
Kut-utca 20. (volt 8. sz.).
ELSŐRENDÜ SZAKMUNKAI

A felsőrákosi
Mária Borviz
kellemes ízű, jó és olcsó.
Főlerakat:
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 41.
Kisebb tételeket is házhoz szállítunk.

Jakab István
női divatszalonjában
BRASSÓ, KAPU-UTCA 54.
A legújabb modellek a legizlésesebben
lesznek kiállítva.
Mérsékelt árak.

Cipők
elsőrendű kézimunka, mérsékelt áron
Mózes János-nál
Brassó, Weisz Mihály-u. 5.
Megrendeléseket és javításokat legelőnyö-
sebben és elsőrendű kivitelben eszközölök.

Mielőtt örök hullámot csináltatna,
vagy hajhullása és fejkorpája van ne sa-
nálja az utat és kérien felvilágosítást

MOLNÁR A. hölgyfodrásznál
Brassó, Weisz Mihály utca 21.

R. HERMANN
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 31.
Bőrjesiódéje
elvallalja redikülök, cipők, bőrbútorok
és mindenféle bőrtárgy szakszzerű festé-
sét és átfestését.

TARTOS HULLÁM,
ondolálás, manikűr, hajfestés, legjobb

Balázs hölgyfodrásznál
BRASSÓ, Cérna-utca 7.
Garantált eredmény!

Cipők
Legelőgánsabb kivitelben, megrendelés után

BARDÓCZ Cipőszalon
BRASSÓ, Kapu-utca 54.

Bálint uriszabósága
BRASSÓ, Kapu-utca 7.
Izléses, jól szabott ruhákat, stb. készít,
mérsékelt árakon!

Legelőcsóbban mos, fest,
tisztít!

W. Körner
BRASSÓ, Cérna-utca 1.

PARKETTFELGYALULÁST,
tisztítást, új parkett lerakást, szak-
szerűen és olcsón végez

Utász Mihály
BRASSÓ, Hátulsó-utca 27. sz.

Bútor mérsékelt árban csak

Polák J.
asztalosnál szerezhet be
Brassó, Szitas-u. 31.
A legújabb tervek szerint. Garantált szolid árak

Rudolf Lang
BŐRKERESKEDÉS,
Brassó, Lópiac 8.
Talp és cipőfelsőbőrök, cipészkelek,
cipőfelsőrész készítés.
Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Legújabb divatu, elegáns és tartós kidol-
gozású uri ruhákat készít mérsékelt áron

Sükösd József
URIDIVAT SZABÓSÁGA
Brassó, Regina Mária-utca (volt Fekete-
utca) 4.

Vásároljunk eredeti forrásból
Megnyit az új

kalapszalomban és kalapgyártás

Jofa Brassó, Weisz Mihály-u. 6.

Női- és gyermek kalapok,
valamint eredeti modellek legelőcsó-
ban! — Alakítások, testések a leg-
mérsékeltbb árban! — Sparteri nagy-
ban és kicsinyben. — Vízonteladók-
nak nagy árendemeny!

Műszaki könyvekben,
nyelvtanokban, szótárakban állandó nagy-
raktár a **Brassói Lapok Könyvsz-
tályában.** Kérje díjtan áriegyzékünket

Közgazdaság

A bankok és a konverzió

A betéteket bankrészvényekkel akarják fizetni a konverzióval sújtott bankok

Nem látják már olyan sötétnek a helyzetet a pénzintézetek vezetői

Bukarest, április hó 22

Jelentettük, hogy a bankszervezetek vezetői megbeszélésre ültek össze Bukarestben. A bankárkonferencia ezuttal kizárólag az agráradósságok konverziójával kapcsolatos kérdéseket ölelnek fel. A konverziós törvény ugyanis meglehetősen sok kérdést hagy nyitva, ami a bankoperációkat illeti, úgy, hogy

pillanatnyilag egyik bank sem tudja, hogy mit kell tennie, milyen eljárásokat kell követnie a törvény gyakorlati alkalmazását illetően.

A technikai kérdéseken kívül van egy másik probléma is, amely főleg azokat a pénzintézeteket nyugtalanítja, amelyek nagyobb mértékben vannak érdekelve a konvertálandó mezőgazdasági kihelyezéseknél.

Mi lesz a betétesekkel és hitelezőkkel, akiknek a pénzét a bankok most konvertálni kénytelenek?

A törvény kimondja ugyan, hogy néhány évig nem lehet csődöt kérni a konvertálásban résztvevő bankok ellen, de ez csak arra az esetre vonatkozik, ha a bank a konvertálás miatt fizetésképtelenné válik.

Hosszas vita után a bankárértekezlet az alábbi elvi határozatokat hozta meg:

1. Egységes irányelveket kell megállapítani a bankok és azok hitelezői közötti (Nemzeti Bank, betétesek stb.) helyzet rendezésére.

2. A konvertálás alá kerülő agráradósságok bejelentéséhez egységes formulát kell kiadni. Ez különösen azért fontos, mert a törvény szerint a be nem jelentett agráradósságok törölhetők.

3. Pontos meghatározandók azok a kötelezettségek, amelyek a bankokra vonatkoznak.

4. Előkészületeket kell tenni a hitelélet újjászervezésére.

Az értekezlet még a következőket fogja kérni a kormánytól:

A Nemzeti Banknál visszleszámitolt mezőgazdasági váltókat ne a bankok, hanem a Nemzeti Bank konvertáltassa, a mit annál könnyebben megtehet, mivel a konverzióból származó veszteségeit a Nemzeti Banknak az állam átvállalja a napokban megszavazott állami garancia-törvény értelmében.

A betétesekkel szembeni helyzet tisztázására javasolják, hogy követeléseiknek egy részét a betétesek fogadják el bankrészvényekben, a fennmaradó rész visszafizetésére pedig hosszabb terminust tűzzenek ki, mégpedig úgy, hogy erre nézve ne külön állapot-janak meg a bankok a betétesekkel, hanem minden bankra egyformán kötelező terminusok állapíttassanak meg.

Az értekezleten a Vidéki Bankok Szövetségén, a Solidaritástan, a Revisions-verbänden és az Erdélyi Bankszindikátuson kívül részt vett a fővárosi Román Bankok Szövetsége is, amelynek tagjai a konverzióban alig vannak érdekelve s

ezért ennek a szövetségnek a kiküldöttje Gheron Netta igazgató bejelentette, hogy a hozott határozatokat egyelőre nem teszi magáévá, mert ki kell előbb kérnie a szövetség vezetésének a véleményét.

A bankértekezlet delegációja még a mai nap folyamán felkeresi a pénzügyminisztert és a Nemzeti Bank kormányzóját, hogy a javaslatokat eléjük terjessze.

*
Figyelemreméltó egyébként, amit az egyik bankvezér mondott munkatársunknak a konverzióval kapcsolatban. Kifejtette, hogy

az agrárhitelekkel dolgozó pénzintézet vezetői nem látják már olyan sötétnek a helyzetet, mint ezelőtt.

A mezőgazdák, a bankvezér szerint, nem rajongnak túlságosan a konverzióért, a mely harminc évre köti meg őket. Egyre több az olyan mezőgazda, aki felkeresi a bankot és kéri, hogy

mezőgazdasági váltóját és tartozását ne konvertáltassa a bank, hanem alakítsa át kereskedelmi kölcsöné,

mert egyrészt nem akar 30 évig obligóban maradni, másrészt pedig új hitelre van esetleg szüksége, amit — ha konvertáltatja adósságát — nem kaphat, viszont új kölcsön nélkül nem tudja továbbvinni a gazdaságát. A jelek szerint, mondotta még informátorunk, sokkal kevesebb agráradósság kerül konvertálásra, mint hitelek.

Megint elbukott a fa világharfelljének a terve

Bukarest, április hó 22.

A világharfelljének egyik legjobban sújtott áldozata a faipar. Ennek a szakmának nemcsak a fogyasztási dekonjunktúrával kell évek óta megbirkóznia, hanem azzal a dömpinggel is, amelyet a Szovjet zudított az európai kontinensre. A fatermelő államokban mindenütt harmadára, negyedére kellett lépíteni a fatermelést és ezalól nem volt kivétel Románia sem.

Már tavaly felvetődött a gondolat, hogy a különböző utakon járó és kis eredményeket produkáló nemzetközi kis-kartellek

egyetlen nagy világszövetségbe kellene tömöríteni,

mert csak így lehetne a fatermelés nagy érdekeit megvédeni a versenyek káros befolyásától. A nemzetközi faérdekeltek Párisban ültek össze tanácskozásra, de nem tudtak egységes állásfoglalásra jutni.

A fakérdéssel azóta a Népszövetség gazdasági bizottsága is foglalkozott s ennek meghívására néhány nappal ezelőtt újabb világharfelljének ült össze ezuttal Genfben, ahol arról tanácskoztak, hogy

a világ fafogyasztásának a csökkenéséhez mértén szabályozni kell a termelést

és meg kell állapítani egy termelési kvótát minden állam részére, ezenkívül egy központi szerv irányítása mellett egységes árnyóvot kell alkalmazni a különböző fogyasztási területeken.

A népszövetségi konferencián, ahol Románia is képviseltette magát, szintén nem tudtak egységes működési bázist teremteni a nemzetközi kartellek és faérdekeltek, úgy, hogy ez a konferencia is fiaszkóval végződött, akárcsak a tavalyi, amelyet — mint emlékeztet — Párisban tartottak.

Minden állami árlejtés fiaskóval végződik

Nem lehet megtartani az állami árlejtéseket, mert a vállalatok tartózkodnak a részvételről

Bukarest, április hó 22.

A hivatalos lapnak majdnem mindegyik száma közöl valamilyen állami árlejtésre szóló felhívást, de az árlejtéseket nem lehet megtartani, mert a vállalatok nem teszik meg a szükséges ajánlatokat. Még nem is olyan régen, az ipari vállalatok valóságban kaptak egy-egy ilyen árlejtés után, versenyeztek egymással, hogy melyik kapja meg az állami szállítást — Amióta az állam nem fizeti a szállítóit, az érdeklődés egyre kisebb lett az állami árlejtések iránt. Nemrégiben a postógyárak hivatalosan is bejelentették, hogy

addig nem szállítanak, nem vesznek részt az árlejtéseken, amíg nem kapnak pénzt, nem kapnak valamit abból a sokszáz millióból, amivel a kincstár már régen tartozik nekik.

A bejelentést nem vették nagyon komolyan és úgy a hadsereg, mint a pénzügyminiszteriumi árlejtési hivatal egyre mássra közzölte a beszerzési felhívásokat, de eredménytelenül, mert már nemcsak a postógyárak, de

a többi szakmák vállalatai sem jelennek meg ajánlataikkal az árlejtéseken.

Az első nagyobb csalódás akkor érte a pénzügyminiszteriumot, amikor az újonnan felállítandó fináncgárda felszerelésének beszerzésére kiírt árlejtést kellett

megtartani, amelyre egyetlen ajánlat sem érkezett be. Azóta több ilyen árlejtés végződött fiaskóval és a helyzet odáig fajult, hogy napról-napra meg kell ismételni az árlejtések kiírását, mert nem jelentkeznek ajánlattevők.

Az állami szállítók, amint megírtuk, egy ugynevezett akcióbizottságot küldtek ki az állami fizetések szorgalmazására, de eddig nem sok kilátással. Beszélgetést folytattunk az akcióbizottság egyik gyáros tagjával, aki a következőket mondotta:

— Az állami árlejtések fiaskói természetes következményei annak, hogy az állam nem fizeti belföldi tartozásait, a melyek milliárdokra rugnak. Az ipar szívesen hitelezne tovább is, de nincs miből. A vállalatok távolmaradása az árlejtésektől nem tendenciózus, csupán azt a tényt fejezi ki, hogy

nincs miből továbbra is hitelezniük az államnak, mert nem kerestek annyit, amennyi kamatot fizettek azokért az összegekért, amiket az állami szállítókba befektettek.

Az akcióbizottság egyébként újabb memorandumban tárja fel a vállalatok helyzetét, kérve a fizetéseknek mielőbbi megkezdését, mert már alig van iparvállalat az országban, amely ne állana a csőd szélén.

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mlg-rén idegzsákák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban. Szf 17171

Folyton csökken az élőállat-kivitel

Arad, április 21.

Egyik országos viszonylatban is első helyen álló aradi szállítási vállalat most állította össze az elmúlt évnegyed élőállatkivitelének a statisztikáját. A statisztika bizony elég szomorú adatokat tartalmaz, amennyiben megállapítja, hogy a romániai export ezen a téren az elmúlt évnegyedben nagyon gyenge eredménnyel zárult. A kivitel a most életbe léptetett devizakorlátozások, továbbá az Ausztriában, Franciaországban és Olaszországban bevezetett kontingens-rendszer nehezíti meg. Csehországban pedig egészen speciális helyzet alakult ki, amennyiben itt a belföldi bizományosok kapták meg kontingentálva a behozatali engedélyeket s a bizományosok meglehetősen mellőzték Romániát s inkább más országokkal fennálló kapcsolataikat realizálták most. Így Románia mindössze a cseh bevitel 8–10 százalékát fedezhette a maga készleteiből.

Franciaország a gévelőválnál léptetett életbe bizonyos nehezítéseket, amennyiben az eddigi 85 frankos vámot 1600 frankra emelte fel. A kereskedelmi szerződéssel Franciaországhoz csatolt államok részére a vám mindössze 400 frank, de ez is horribilis emelkedést jelent. Hírek vannak ugyan arról, hogy az olasz piac nagyobb készleteket készül felvenni a romániai élőállat-készletekből, azonban ez egyelőre még nem éret valósággá. Az elmúlt évnegyed statisztikai kimutatása a négy határállomás exportjáról a következők:

Kürtös: 271 vagon (14.905 darab) sertés, 22 vagon (264 darab) ökör, 16 vagon (144.000 kgr.) hus. Ebből 3,5 százalék Csehországba, 0,6 százalék Franciaországba, a többi pedig Ausztriába volt irányítva.

Biharpuszki: 175 vagon (5250 darab) sertés, 91 vagon (1061 darab) ökör, 100 vagon (500.000 kgr.) hus, 2 vagon (76 darab) juh. Franciaország 3,68 százalékot vett fel.

Halmi: 156 vagon (6800 darab) sertés, 16 vagon (192 darab) ökör, 6 vagon (48.000 kgr.) hus, 10 vagon (1360 darab) juh.

Zsombolya: 148 vagon (8400 darab) sertés, 290 vagon (3480 darab) ökör, 61 vagon (480 ezer kgr.) hus, 27 vagon (61.000 kgr.) vágott boromfi, 67 vagon (282.420 darab) élőboromfi. A Zsombolyán keresztül futó szállítmányok kivétel nélkül Olaszországba mentek.

TÜDŐBETEGEK!

Sok ezer ember már meggyógyult!

Kérje azonnal könyvem az

Új táplálkozási művészetéről,

mely már sokakat megmentett. Bármely szokott életmódnál alkalmasabb és a betegség gyorsabb legyőzését elősegíti. Ejjeli izzadás és köhögés eltűnik, a test-súly gyarapodik és fokozatos elmeszesedés a bajt megállítja kényszeríti. Az orvosi tudomány

komoly férfial

igazolják módszerem kiválóságát és alkalmazásához szívesen hozzájárulnak. Minél előbb kezd meg táplálkozási módszeremet, annál jobb.

Teljesen ingyen és portómentesen

kapja meg könyvem, amelyből hasznosíthat.

Írjon azonnal,

elég egy levelezőlap is, a következő címre

Postagyűjtőhely:

Georg Fulgner, Berlin-Mecklenburg,

Ringbahnstrasse 24, Abt. 582.

Az elhízás réme

áll szeme előtt, ha valami jó falatot lát. A sok gondoz, még ez is! Főlölesleg gond! Minden reggel egy csésze finom növényteát, amely 10 természetes növényből van összeállítva és amely könnyen és biztosan eltávolítja a főlölesleg zsírtartalmát. 90 lejes csomagolás minden gyógyszertárban és drogériában. Figyelem a gögycsomagolásra, 6 szoros tartalommal és 5-szörös áron Főlerakat

„Chemidrog” Bukarest, P. P. Soare 47

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bucaresti kiadás részére: szavanként 3 lej 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Tölgyfa-rönkök,

egészséges, egyenes anyag, friss vágás. 0.35 átmérőtől felfelé és 3-6 méter hosszúságban megvételre kerestetnek.

FABRICA S. I. L.
Bukarest, Șos. Basarab 27 - 29

RÉGI ÉPÜLETANYAGOK mint cserép, téglák, épületfa, ajtók, ablakok stb. sürgősen olcsón eladó. Brassó, Kapu-utca 15. 17638

TEMESVÁRI Royal szálloda, kávéház, teljes berendezéssel, május 1-től bére adó. 17517

OLCSÓN ELADÓK házparcellák Bertalan állomás közelében a méheskerti-ut mentén. Bővebbet Brassó, Román templom-utca 19 szám alatt. 17435

Keresek megvételre több lakásból álló új házat. Ajánlatokat „Kézpénz” jelígyére a brassói kiadókba kérek. 17618

Kakilambel kacsatojás 6 lej. Gácsér 100 lejért. Hadnagy Vince birtokosnál, Kovászna. 17600

Eladó ház az új kórház közelében. Cím a brassói kiadókban. 17592

BABOT, DIÓT, DIÓBELET nagyban és kicsinyben ajánl Vincze József Alba-Julia. 17602

Családi ház, 3 szoba, konyha, kert KIADÓ május 1-től. Brassó, Malomárok A. 25. (Bolgárszeg.) 17651

Marabu Keltetőgépek

gravitációs központi melegvízfűtessel. Többszörösen kifizetve.

Rádiátorok és kazánok központi fűtésnek stb.

raktárról szállít

„MODERNA” építőipari gépek és rádiátor részvénytársaság

Brasov, Strada Infundat (Kis-utca) 12.

Ajánlat és prospektus díjmentesen.

Honori tag

Arjegyék ingyen!

vezet!

Jobb nincs, mert nem lehet

Mezőgazdasági, konyhakerti és virág-magvak romániai tölerakata: **Cluj, Str. Reg. Maria 41.**

BUDAPESTRE olcsón utazhat

május 1-től 24-ig. — Egyéni utazás költségei Brassó — Budapest és vissza beleértve vasúti-jegy, utlevél, vízum és vásárgázolvány is II osztály 3100 Lei — III. osztály 2350 Lei — Csak az

EUROPA menetjegyiroda utján

Brassó, Korona-szálló épületében.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

Brasov—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-interurban: (szerk. és kiadóhivatal): 1—77 és 82. București—Bukarest I, Boulevardul Schitu Măgureanu 21. — Telefonszám 363—64.

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidárlatának kiadása és fotóalás nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lei. Magyarországra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 félre 820, évente 1600 lei — Egyes szám ára 5 lej; Magyarországon 20 fillér.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Mózes, Gerő Sándor, Kohn Jenő és Bartalis Ferenc. Ploesti: Grün Simon — Dés: Kovács Samu-u 8. (Oszán Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (vált Timár-utca) (Neumann Ignác). Torda-Aranyos, Marostorda és Kisküküllő-megyékre kerületi megbízott (Bernát Ernő) Tg.-Mureș, Str. Câmpului 8. — Marosvásárhely: (Benjamin Árpád), Piața Regele Ferdinand 53 Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Szigetváry László). — Nagyvárad: Strada Constantin 2 (Szabó László) — Szatmár: Csokonai-utca 10. (Váradi József). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — Szilágysomlyó: (Hesperin Ernő) — Temes, Arad és Krassószörényvármegyék: (Némény Gábor) Temesvár, IV Bem-utca 31 — Torda: Str. Regele Ferdinand 25 (Dánes József).

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálunk

Magyar Regények:

Kötetenként 60 lej.

1. Herczeg Ferenc: A nap fia. A legnagyobb élő magyar író történelmi regénye.
2. Zsigrai Julianna: Szűts Mária házassága. Egy békebeli magyar szerelem naplószerű története.
3. Terecsényi György: Hősök. A magyar falu legerősebb tehetségű írójának regénye.
4. Csáthó Kálmán: Leányos ház 1931-ben. A magyar középosztály dickensi humor krónikásának új kötete.
5. Kosáryné Réz Lola: Egy hordó bor. A magyar vidék egyik legsúlyosabb kérdésének művészi regénye.
6. Falu Tamás: A halottak is élnek. A rezedallatu magyar kisváros költőjének új regénye.
7. Pásztor József: Az atyafiak. Egy derűs magyar művészházasság érdekességei.
- 8—9. Harsányi Zoltán: Az üstökös. Petőfi Sándor életének regénye, két kötetben.
10. Terecsényi György: Lesz, ahogy lesz. A szívós magyar küzdelemnek történetét megrázó egyszerűséggel mondja el. Fenti könyvek az Új Idők kiadásában jelennek meg és kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Építőipari könyvek

Soltész József: Családi és Weekendházak. Több kidolgozott tervrajzzal. (Anyagismertetés, modern építőanyagok, tervrajzok, költségvetések. Építkezések végrehajtása.) Újdonság. Ára 153 lej.

Némethy: Kőművesmesterség. Gyakorlati kézikönyv kőművesek, munkavezetők, vállalkozók és kőművesmesterei vizsgára készülő segédek és gyakorolók részére. Hatodik javított és bővített kiadás, 920 ábrával. Ára 408 L. Bossányi: Kőműves és kőfaragó szerkezetek

Bossányi: Építészeti alaktan	163
Clementis: Bádoggóság	149
Grofsik: Építőipari anyagtan	136
Lázár—Streck: A házi vízvezeték, csatornázás, gázberendezés	136
Litván: Ipari számtan és áralkuláció	109
Néményi P.: Vasbeton szerkezetek	476
Németh Zoltán: Az ács	115
„ ” Építők zsebkönyve	170
„ ” Betonmukák zsebkönyve	170
Róth: Iparosok könyvvezetése	47
Raffay: Faipari szerkezetek	170
Wagen: Mázolók és szobafestők kézikönyve	136

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztálya

modern könyvkereskedésében, ahol nagy választék van az összes szépirodalmi és műszaki könyvekben. Postai megrendeléseket raktárról, azonnal elintézzük.

„MERCUR” munkanélkülieket foglalkoztató irodájának idegenforgalmi osztálya Brassó, Kereskedelmi Kamara palotájában. Telefon 647.

Közvetít nyári lakásokat

Brassóban és környékén. Megbízható idegenforgalmi tanácsadó. Jutányos díjazás. Le kiismeretes és figyelmes kiszolgálás.

Nem késő még a tavaszi ültetés!

Gyümölcsfák és minden más faiskolai cikk leszállított áron kapható

Gazdasági Tanintézet laiskolájánál Medgyes—Medias.

Diitalan árjenyzék!

Asszonyok, lányok

rövid idő alatt megtanulhatnak szabni, varrni, egyben elkészíthetik tavaszi ruháikat, éleleteket is

A varró- és szabásati m. iskolában

SZMUK FLORA

Brassó, Szent János-utca 5.

Kivánságra iparhatóságnál szerződötés!

A legszebb és legfatisztább szállóoltányok a legolcsóbb áron csak az alábbi cégnél!

„BUSDERTAL” Szállóoltványtelep Medgyes GERHARD BINDER

Medgyes, Ferdinand Király-tér 20. Tel. 57 és 141

Arjegyék kívánatra!

Modern 3 és 4, esetleg 6 szobás

Lakás

irodai célokra is kitűnően alkalmas, kiadó.

Közelebbit: Brassó Kolostor-u. 28 (36)

5000 példány

fogyott el 2 hét alatt Pjatiletka

Az ötéves teru mai állása

című könyvből. A ma legizgalmasabb kérdését tárgyalja. — Irta MICHAEL FARBMANN a londoni Economist tudósítója. — Ára 82 Lei. — Vidékre a pénz előzetes beküldése mellett 92, utánvét tel 93 Lei. — Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Grätzer:

Fejtorna

Miniszterek és kereskedősegédek, tábornokok és hivatalosok, egyetemi hallgatók és gimnazisták, előkelő urikisasszonyok és varrónők, világhírű művészek és kis színvándékok, írók és írók egyformán szórakoznak

című könyvével. 2500 rejtélyt (megfejtéssel együtt) 50 keresztrejtvény, 350 elmesport, sakk, optika, hibakép, rejtvény, humor, híres emberek rejtvényei stb. Ára 90. — postai küldéssel 100 — utánvéttel 115 — lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

Az Atheneum 68. — Lejes regénysorozatának 5-ik kötete Megérkezett! **Vicki Baum** Megérkezett!

Helén Doktorkisasszony

a többszáz ezer példányban elfogyott német regény, kitűnő magyar regénykiadás. — Vicki Baum ma a legolvasottabb német író, akinek világhírét a Helén Doktorkisasszony, a leánygyasas megrázó regénye alapozta meg.

Ed.ig megjelentek:

Parrott: Exfeleség. Werfel: Nápolyi Testvérek. Móricz Zs.: Forr a bor, Bródy Lili: A Manczi.

Kötetenként 68. — Lej egész vászonkötésben.

Kapható: a „Brassói Lapok” Könyvosztályában.